

DIRVA

Nr. 49

Balandis-April 27, 1962

Cleveland, Ohio

KOMUNISTŲ IDEOLOGINIO FRONTO UŽDAVINYS LIETUVOJE — MĖSA IR PIENAS

Balandžio vidury Vilniuje buvo sušauktas komunistų pasitarimas "ideologinio darbo klausimais". Po ilgos Sniečkaus kalbos, kurioj jis dar kartą išsakė visus nesuskaitomą kiekį kartų sakytus šablonus, buvo priimtas ir paskelbtas atsišaukimas "į visus ideologinio fronto darbuotojus", kuriame pabrėžė, kad

"Šiandien mūsų visų pastangos turi būti nukreiptos į ypatingai svarbų komunistų statybos barą -- galingą žemės ūkio išvystymą. Neatlieka savo pareigų tas ideologinis darbuotojas, kuris neskiria didžiausio dėmesio žemės ūkiui"

Konkretus tos ideologijos siekinys:

"Turime pasiekti, kad būtų pagaminta ko daugiau mėsos ir pieno".

Konkretus uždavinys:

"Kad iš hektaro prikultume ne mažiau kaip po 11 centnerių grūdų, gautume po 350 centnerių kukurūzų žaliosios masės su burbulėmis, po 170 centnerių cukrinių runkelių, po 100 centnerių bulvių", nes -- jei "bus kukurūzų, cukrinių runkelių, pupų, žirnių -- bus mėsos, pieno, sviesto, kiaušinių."

Toki raginimai, tiesa, yra kar-tojami kasmet, ir juose "būtinai pasiektini" derliaus lygiai ne kartą buvo užsibrėžiami net ir didesni. Bet dirvos vis dar duoda derliaus žymiai mažiau, negu atsišaukimai. Naujiena dabar tik ta, kad atsišaukimas kreipiamas jau nebe į žemdirbius ir jų instruktorius, o į "ideologinius darbuotojus". (Specialistais Chruščiovas nepatenkintas, juos nustūmė į šalį ir žemės ūkio tvarkymą visoj imperijoje pavedė patiems pirmiesiems partijos sekretoriams. Ir Lietuvoj dabar "vyriausias ūkininkas" Sniečkaus)

"Ideologai" nori stengtis gauti iš Lietuvos dirvų ne mažiau, kaip po 11 centnerių (šimtkilograminių) grūdų. Dabar tokio derliaus dar negaunama. O 1939 metais visos Lietuvos dirvų vidutinis grūdų derlius buvo 12,7 šimtkilograminių centnerių (Vilniaus krašte tik 8,6 centneriai, tad skaitant be Vilniaus krašto, vidutinis derlius buvo 13,3 centneriai. Čia nebeskaičiuotas nei Klaipėdos kraštas, kur derliai būdavo aukštesni). Cukrinių runkelių derlius, kurio "ideologai" tikisi susilaukti bent 170 centnerių iš hektaro, 1939 metais buvo 192 centneriai, bet tai buvo runkeliams blogesnieji metai. 1935-39 metų vidurkis buvo 204 centneriai.

Bulvių derlius 1939 metais buvo 116 cnt., 1935-39 vidurkis -- 117 cnt., o dabar užsibrėžiamas idealas -- 100 centnerių... Ir sakko, kad, jeigu tas idealas bus pasiektas, tai jau bus "galingas žemės ūkio išvystymas".

Priemonės, kuriomis "ideologai" sieks derliaus padidinimo, nurodomos tokios:

"Klubai, bibliotekos, kultūros namai, liaudies teatrai bei universitetai, įvairios kultūrinio darbo formos -- teorinės konferencijos, saviveiklos vakarai, knygų aptarimai, kūrybinės diskusijos -- turi padėti žemdirbiams įsiviešinti prie šakinio žemės ūkio mokslo pasiekimus, pažangiausių agrotechniką, skleisti mūsų švyturių-pirmūnų patirimą".

Šalia to, atsišaukimas primena ir kitus Lietuvos kvislingų "galvos skausmus", ragindamas kaip nors gydytis:

"ryžtingai šluokime praeities dulkes... paskelbkime ryžtingiausią kovą socialistinio turto grobstytojams, įvairiems veltėdžiams, asmenims, kurie piktnaudžiauja savo tarnybine padėtimi... spekuliacijai, egoizmui, karjerizmui, palaidumui..."

(LNA)

Baltimorės paštų viršininkui W.F. Laukaičiui įteiktas Prezidentinio Komiteto Invalidų Samdymui pasižymėjimo ženklas. Nuotraukoje iš kairės: JAV paštų ministeris (Postmaster General) J. Edward Day, Baltimorės paštų viršininkas William F. Laukaitis, Prezidentinio komiteto pirmininkė Esther Van Wagoner Tufty ir paštų ministerio pavaduotojas Richard J. Murphy, paštų ministerio priėmimo kambary Washington, kur įvyko pasižymėjimo ženklo įteikimo iškilmės. Šis ženklas duotas už įtakingus nuopelnus ir invalidų samdymo skatinimą.

W. F. LAUKAITIS - ARTIMO MEILĖS TARNYBOJE

Jungtinių Amerikos Valstybių ministerių kabineto nutarimu, Baltimorės miesto Pašto viršininkas William F. Laukaitis už savo žymųjį darbą administruojant Baltimorės miesto ir priemiesčių paštų įstaigas, buvo apdovanotas ypatingu garbės ženklu -- Public Personal Award. Apdovanojo -- medalį įteikė Generalinis Paštų Ministeris Edward J. Day, dalyvaujant daugybei tarnautojų bei darbininkų atstovams ir vienai žymiai laikraščio korespondentei Esther Van Wagoner Tufty.

Šiuo ženklu ministerių kabinetas gali apdovanoti į metus tik vieną asmenį ir

tik vieną kartą. Tad ši kartą ta garbė teko mūsų maloniam tautiečiui W. F. Laukaičiui, kuris niekad nevengia pabrėžti savo tautybės.

Šį kartą jo nuopelnai invalidų samdyje ir to samdymo skatinime pasireiškė įsitikinimu, kad tai nėra mirazas ar svajonė, bet produktyvaus darbo tikrėnybė. Jo pastangomis buvo priimta į darbą tokių nelaimingųjų apie 50 žmonių. Jie buvo apkrauti pilna darbo norma ir tik tada buvo išleista su pačia šia problema gyvenimo viešumon nepabijojus nesėkmės susikompromituoti.

Metai bėga, buvusieji invalidai kartais gydytojo patikrinami dirba normaliai, sklandžiai, drauge su sveikaisiais.

O koks tų šeimų džiaugsmas, kad tėvas -- šeimos galva, grįžta penktadieniais į namus patenkintas su pilna normalaus sveiko žmogaus uždarbiu.

Šeimų džiaugsmui ir pasididžiavimui nėra ribų.

Kad visa tai sugalvoti ir įkūnyti nelaimingų žmonių svajonę padarius realybę, daug valandų reikėjo W. F. Laukaičiui praleisti prie stalo, kol visa tai virto realybe. Pagelbėjimas vargstančiom šeimom įsikurti pakencijamai gyvenimo sukuriose, drąsiau žiūrėti gyvenimo ateitį, tai tikrai vertas pasididžiavimo darbas. Neveltui ir Baltimorės miesto socialinis skyrius su burmistru Graidys rado reikalingą tuo įvykiu pasidžiaugti, nes tuo būdu jam sumažėjo šelpiamųjų našta, ap rūpinus dalį invalidų -- bedarbių nuolatiniu ir pastoviu darbu.

Per visą tarnybos laikotarpį pradedant 1957 metais W. F. Laukaitis federalinės, valstijos ir privačių organizacijų už nuopelnus yra gavęs jau apie 40 įvairių atsižymėjimo ženklų ir pagyrimo lapų.

Antanas Česonis

JAV bando atominius ginklus

JAV karo aviacijos lėktuvai numetė atominę bombą Christmas (Kalėdų) salos apylinkėse Pacifike. Po ilgo delsimo ir derybų su sovietais nevaisingumo, State Departmento atstovas pranešė, kad pasaulis privalo suprasti, jog atmosferiniai atominiai bandymai privalo būti pradėti kad ir nenoromis. Sovietų Sąjungai atsisakius susitarti dėl efektyvaus ir abiem pusėm priimtino draudimo tęsti tolimesnius bandymus, JAV nebeturi kito pasirinkimo turint omenyje savo ir lasvojo pasaulio saugumą.

Ta proga JAV nelprastai griežtu tonu įspėjo nusiginklavimo konferencijoje Ženevoje dalyvaujančių neutralių valstybių atstovus, kad nutraukimas tuo klausimu derybų ryšyje su pradėtais bandymais būtų laikomas nedraugingu aktu. JAV priminė faktą, kad derybos buvo tęsiamos Sov. Sąjungai pradėjus atominius bandymus praeitų metų rugsėjo mėn. Aišku, kad neutralių valstybių atstovai turės palaukti aiškesnių tuo reikalusavvyrausybės nurodymų.

Vakarų Europos reakciją galima susumuoti į anglų spaudos pareiškimus, apgailestaujančius, kad tokie bandymai iš viso privalo būti vykdomi. Bet dėl to kaltas esąs ne Kennedy, bet Chruščiovas.

Kitokiems bandymams ruošiamas Vak. Vokietijos opinija. Frankfurter Allgemeine Zeitung įspėjo vyriausybę ir parlamentą, kad laikas jau paruošti kraštą "rizikingiems, pavojingiems ir nepopuliariems sprendimams", galintiems kilti iš JAV ir Sov. Sąjungos derybų Berlyno klausimu.

Vak. Vokietija buvo pritrenkta neseniai išaiškėjusiais JAV vyriausybės pasidylimais, laikomais derybų baze susitarimui su Sov. Sąjunga.

Nervų ir "šaltojo karo" tąsa papildoma Chruščevo užsimojimu didesnę reikšmę skiriant Sov. Sąjungos užsienio prekybos ir ekonominės paramos užsienyje klausimams, tam reikalui įsteigiant naują vyriausybės instituciją, ar geriau sakant, iš užkulisų veikusios padarant viešą ir autoritetinę instituciją. Kartu įvedama ir naujų veidų Sov. Sąjungos vyriausybėn. Naujosios institucijos vadovu skiriamas M. A. Lesečko.

Be kitų pakeitimų pažymėtinas žemės ūkio ministerio M. A. Olšanskio pakeitimas K. G. Pysinu.

(Nukelta į 2 psl.)

LIETUVIŲ VARDU IR LIETUVOS GARBE!

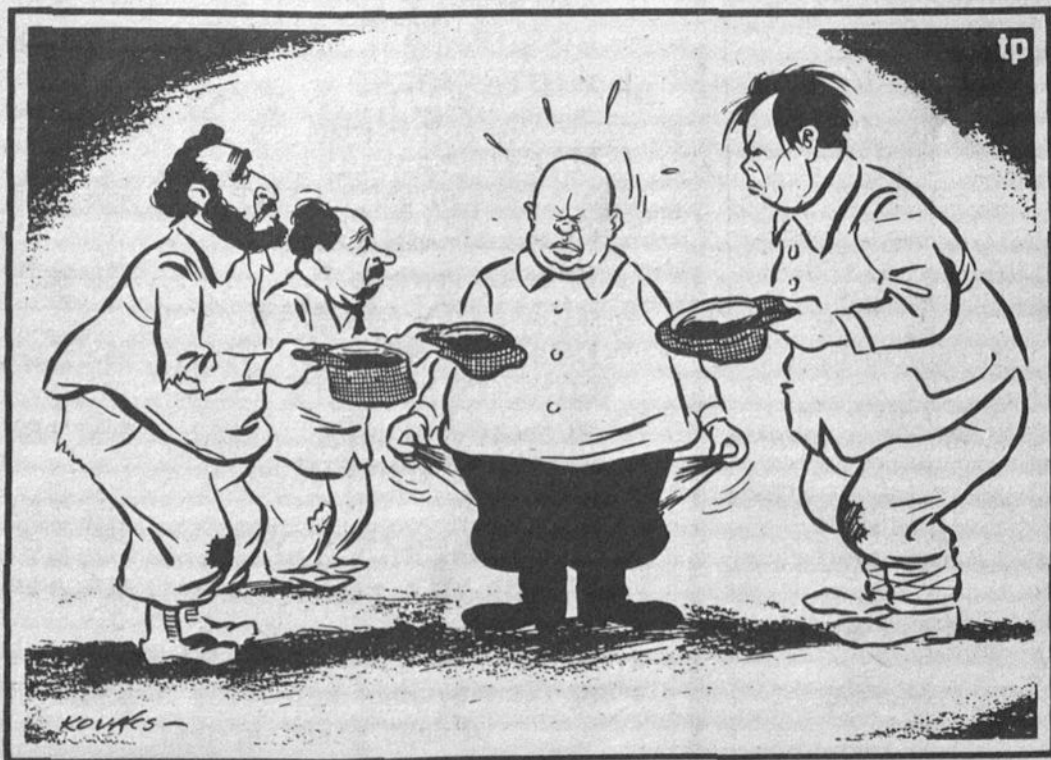
Vienoje lituanistinėje mokykloje mokytojas klausinėjo pirmojo skyriaus mokinių ką jie žino apie Lietuvą. Tarp įvairių atsakymų, visi kaip vienas žinojo, kad Lietuva du kartus yra buvusi Europos krepšinio meisteriu.

Lietuviškasis krepšinis yra virtęs moderniosios mūsų tautos istorijos saga, uždegusi sportininkų mases, užimponavusi savo didžiausiais laimėjimais visus mūsų visuomenės sluoksnius, atlikusi milžinišką vaidmenį Lietuvos sporto reprezentavimui ir Lietuvos vardo garsinimui. Lietuviškasis krepšinis, kartu su kitomis stipriau įsišaknijusiomis mūsų kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo apraiškomis plačiai reiškiasi ir š. Amerikos lietuvių sportinėje veikloje. Tai rodo ir šio savaitgalio Chicagoje vykstančios XII Š. Amerikos lietuvių sportinių žaidynių krepšinio varžybos, sutraukusios 29 rinkines krepšinio komandas su trimis šimtais sportininkų atstovaujančių įvairių mūsų kolonijų 12 sporto klubų.

Šie metai Lietuviško krepšinio istorijoje yra neeiliniai. Jie 40-tieji nuo pirmųjų Lietuvoje krepšinio rungtynių, 25-tieji nuo atmintino pirmojo Europos meisterystės laimėjimo. Jie, taip pat, skirti I-šios ir vienintelės 1938 m. Lietuvių Tautinės Olimpiados prisiminimui.

Fizinio Auklėjimo ir Sporto komitetas sveikina rinktininius mūsų krepšininkus suskridusius iš tolimiausių kampų į XII žaidynes. Tegul jūsų kovos būna sportiškos, pilnos jaunatviškos nuotaikos ir praeina didžiųjų Lietuviško krepšinio laimėjimų tradicijos nuotaikoje. Esame vieninteliai kurie savo sportinius sugebėjimus galime demonstruoti lietuvių vardu ir Lietuvos garbei!

ŠALFASS Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas

Be žodžių...

KAIP IŠ PRADŽIOS, TAIP IR VISADOS

V. Munterio laiško reikšmė (3)

"Kai 1954 metais mes buvome pirma laiko paleisti," -- tęsia Munteris savo pasakojimą, -- "neišbuve dar Berijos laikų žmonių mums paskirto 25 metų laisvės atėmimo laiko, kurio valia mes atsidūrėme senoviniame Vladimire prie Kliazmos. Tuo metu mes dar neturėjome teisės grįžti gyventi į gimtąją Latviją, ir mums teko įsitaisyti dirbti ir pradėti gyventi iš naujo visiškai nepažįstamame mieste".

Tos apdailintos eilutės skaitytojų tik paragina įstatyti į statikruosius dalykų ir įvykių pavadinimus. Kas tie "Berijos laikų žmonės"? Tai institucija, tuometu vadinta NKVD vardu. Institucija, kuri veikė netik Berijos, bet ir Ježovo, ir Jagodos, ir Menžinskio, ir Dzeržinskio laikais, institucija, kuri, pirma vadinta Čeka, NKGB, vėliau -- MVD, dabar -- KGB, veikla "plačiojoje tvynėje" visą laiką, nuo pat komunistų klijos įsigalėjimo Rusijos imperijai, ir veikla todėl, kad ji yra pagrindinis "proletariato" diktatūros įrankis. Priklauso nuo šios institucijos valios yra svarbiausias ir apčiuopiamiausias likimo bruožas visų kraštų ir visų žmonių, kurių savosios valdžios anais metais turėjo "grąžinti įgaliojimus".

Munteris primena, kad ta institucija ("Berijos laikų žmonės") be jokio prasikaltimo netgi prieš sovietinius įstatymus, be jokio teisimo, be jokio kuo nors grįsto apkaltinimo, savo nuožiūra ėmė ir paskyrė jam, jo nieko dėdai žmonai, kaip ir nesukaitomai daugybei Latvijos, Lietuvos, Estijos irgi nieko dėdų žmonių net 25 metus "laisvės atėmimo". Lyg laisvė nebūtų buvusi atimta jau tomis pačiomis birželio 15-17 dienomis 1940 metais... Ar tai buvo laisvė, kada ir paties Munterio visa šeima, tuojau po "įgaliojimų grąžinimo" buvo išsiųsta iš Latvijos į Voronežą?

Munteriams 25 metai kalėjimo buvo paskirti ryšium su Hitlerio žygiu prieš Sovietiją (ket-

virtą karo dieną). Karui kilus, ir kituose kraštuose asmenys, įtariamai kaip galimi priešai šalininkai, esti internuojami. Tai dar suprantama. Bet 25 metai kalėjimo tokia proga -- taip daroma tik "pasaulyje demokratiškiausioje santvarkoje". Karas truko ne 25 metus, o tik nepilnus ketverius. Nelaisvės paimtus vokiečių karius net ir "Berijos laikų žmonės" pradėjo po metų kelių grąžinti. Bet ne tuos, kurie niekad nebuvo pakėlę ginklo prieš Sovietiją, kurie iš viso prieš ją nedarė nieko, išskyrus pastangas pasilikti nuo jos nuošaliai. Tik po 13 su viršum metų, tai yra atkalėjusios daugiau kaip pusę paskirto laiko, kurie atlaikė, išliko gyvi, pradėjo iš kalėjimų "pirma laiko" išleidinėti. Tada, kai Nikitai su Berija susikirtus -- ne dėl teisingumo idėjos, o tik dėl Kremliaus sosto -- ir Beriją nudėjus, "Berijos laikų žmonės" ėmė pakaitomis virsti Kruglovo, Sierovo, Šelepino ir kitų buvusių "Berijos žmonių" žmonėmis...

Ar režimas pasmerkė savo buvusių vadų darbus? Munteris aiškiai pasako, kad ne. Priešingai, partijos ir valdžios viršūnės tas niekšybes aprobavo ir tebeaprobavo. Munteriai ir kiti iš kalėjimų tapo paleisti (kurie tapo) ne kaip išgelbėtos nekaltos aukos, o tik "amnestijos", atseit, malonės keliu, "pirma laiko"... Toms aukoms tebebuvo ir tebėra taikoma tu gi pačių "Berijos laikų žmonių" valia, pagal kurią iš kalėjimo išleistam asmeniui neleidžiama apsigyventi laisvai, o apgyvendinamas jis tų pačių "žmo-

nių" paskirtoje vietoje. Tadi Munteriai "likimo valia" atsidūrė jiems visiškai nepažįstamame Vladimire prie Kliazmos, ne Rygoje prie Dauguvos. "Likimas" tebeveikia lygiai taip pat, kaip ir Stalino-Berijos laikais. Tik išgyvenę tą "likimo" paskirtą penkerių metų laiką svetur, Munteriai, kaip ir šiek tiek kitų latvių, lietuvių, estų atsilaukusių to "likimo" dar negalutinai sutraiskytų, jau "gavo teisę" grįžti į savo gimtinę. Visiškai tas pats ir "gerojo dėdulės" Nikitos laikais, kaip ir iškeiktojo despoto Stalino laikais, kaip ir dievinamojo Lenino-Dzeržinskio laikais...

Kaip iš pradžių, taip ir dabar, nors ir kitų asmenų, nors gal kiek ir kitaip tvarkomas, bet vistiek tas pats režimas Sovietijoje tebesinaudoja tomis pačiomis žmonių likimo lėmimo priemonėmis, tarp ko kita ir vertimu bučiuoti rykštę, kuria plakami. Munteriui, kaip pirma, taip ir dabar tebėra atvira galimybė dar kartą "liguistai intensyviai pamąstyti apie savo ir tautos likimą", tiesa, gal nebe 25, o tik 10 ar 15 metų (jo amžiui užtektų). Dabar tai galėtų atsitikti, žinoma, nebe Berijos, o "Semičasto žmonių" paskyrimu, jeigu jis nebūtų geras ir nepasirašytų pareiškimo tokio, kokio tiems "žmonėms" reikia. Munteris pasirašė ir tuo "užtikrino ateitį" gal ne latvių tautai, kaip pareiškimo antraštė sako, o bent sau -- dar kurį laiką tęsti atliekamo žmogaus gyvenimą, bent savo gimtajame mieste, nors ir atėjusių užplūstame, sunkiai beatapažįstamame. (vr)

PAMINKLAS NEŽINOMAM LIETUVIŲ TAUTOS DIDVYRIUI

E. ČEKIENĖ

Mūsų tautos himnas primena, kad Lietuva yra didvyrių žemė. Mes išdidžiai skaičiuojame tų didvyrių vardus pradėdami Vytauto Didžiojo, ruošiamės minėjimus, mokome vaikus prisiminti ir sekti jų pavyzdžius.

Lietuvos okupacijų metais mūsų krašte iškilo naujo nežinomo didvyrio vardas, kuriuo pavadintas ne vienas asmuo, bet daug žmonių, kurie buvo "su tais pačiais džiaugsmo, geresnio gyvenimo siekimais. Tačiau atėjo tokios gyvenimo dienos, kada tie žmonės rizikavo savo laime ir savo gyvybe vardan aukštesnio ir bendresnio tikslo -- tautos ir tautiečių laisvės. Rizikavo savo laisva valia, nepriversti, nemobilizuoti. Laisvas savęs aukojimas aukštesniam idealui tai aukštesnio prado laimėjimas žmogui, tai asmens moralinis kilimas, kuris gali vienus nuvesti į šventuosius, kitus į herojus".

anot J. Brazaičio (Aidai, 1962 m. 2 nr. 49 ps.).

Tai mūsų didvyriai, sužibę savo gyvenimo laikotarpy virš visos tautos ne vieno nežinomo herojaus vardu bet visos tautos, kuri per 20 su virš nepriklausomybės metų buvo jų prisiugdžiusi, nes jų dauguma buvo jaunoji karta, pats gražiausias mūsų tautos žiedas, kurių žuvo 1941 metų sukilime prieš raubonąjį pavergėją, o vėliau, kovojusių miškuose partizanų eilėse.

Tai yra aukščiausia žmogaus auka ir jų tautinės dvasios didybė. Ar jau dabar galėtume visa tai palikti tik istorikams ramiai atžymėti, kaip eilinį lietuvių tautos įvykį?

Ne, tuo labiau, kad jie ne tik gyveno, kovojo, aukojosi, bet ir kūrė statydami saupatys paminklą, kurio joks priešas nesugriau. Nemaža dalis jų kūrybos pasiekė vakarus ir, daugelio tų žuvusiųjų jų draugų pastangomis surinkta, sutvarkyta ir atspausdinta. Partizanų dainų rinkinį išleido Lietuvos nepriklausomybės FONDAS.

Šioje apie pustrėčio šimto puslapių storumo knygoje surinktos eilės bei dainos yra kurtos sodžiaus ir miesto žmonių, profesionalų kūrėjų ir liaudies dainininkų ir, šio leidinio redaktoriaus Jono Aisčio žodžiais tariant, tuo tenka itin džiaugtis, nes tai reiškia, kad visa tauta, visi jos visuomeniniai sluoksniai toje laisvės kovoje dalyvavo. Omums belieka pareiga ir tik labai nedidelė auka šių nežinomų didvyrių, tų, kurie pačią istoriją kūrė ir krauju bei dainomis užrašė, atminimą tęsti, šiuo jų kūrybos leidiniu gyvai domėtis, sujudinti mūsų jaunimą, kuris skaitydamas kiekvieno straipsnelio žodžius ne tik pajus aukštesnius idealus, bet pažins ir antros gyvenimo pusės vertę, išmoks atskirti asmens ir tautos reikalus.

Jų kūryba padės suprasti dabartiniam jaunimui anų tylių nežinomų didvyrių laiko ir kovos dvasią ir jie, eidami kartu su gyvenimu, sugebės pasisavinti visa, kas gera, ieškos naujų kelių, naujų vertybių, sieks pažangos ir stiprybės semsis iš tos netolimos praeities. Todėl labiau suprantama bus nežinomų lietuvių tautos didvyrių kūryba,

Ona ir Jonas Gradinskis savo krautuvėje, 2512 W 47 St, Chicagoje, tarp radijo ir televizijos aparatų.

V.A. Račkausko nuotrauka

SKELBTIS LAIKRAŠTYJE APSIMOKA

Daug lietuvių prekybininkų bei pramoninkų dažnai nusiskundžia, kad lietuviai jų nepalaiką, nors jie lietuviams ir darą specialias nuolaidas bei geresnį patarnavimą. Tame nusiskundime, beabejo, yra tiesos, dėl to, kad daugelis lietuvių, pirmiausia ne negirdėjo apie tą lietuvišką įmonę, o kita, jie nežino apie lietuviams daromas išimtis ir sąžiningesnį patarnavimą. Kiekvienas lietuvis nueitų pas savą, kur gali sava kalba susikalbėti ir dar būti sąžiningiau aptarnautas, jei tik jis apie tai žinotų. O kad žinotų, prekybininkas turi skelbti lietuviškame laikraštyje, kurį jo galys būti klientas skaito.

Skelbdamiesi lietuviškame laikraštyje lietuviai prekybininkai pirmiausia pra-

neša apie save tiems, kurie iš tikrųjų nori juos paremti, antra, paremia lietuvių spaudą ir tuo atlieka naudingą darbą lietuvių bei palaikyti ir trečia, į skelbimus įdėtas išlaidas atsiskaito iš valstybinių pajamų mokesčio.

Kad skelbimai lietuviškam laikraštyje būtų efektingi, reikia, kad jie būtų sąžiningi, pozityvūs ir dinamiški. Skelbimai lietuviškame laikraštyje turi būti sąžiningi, nes jie pasiekia mažesnę ratelį skaitytojų, negu angliški, kurie kainuoja daug brangiau, ir todėl surišti su lietuvišku sąžiningumu. Turi būti pozityvūs, teigiantieji ir dvodantieji. Dinamiški -- turinys jų turi būti dažniau ir forma bei vieta laikraštyje keičiami, o ne sustingę ir vis tą pačią nudėvėtą formą nešiojantieji.

Kad skelbimai lietuviškame laikraštyje, ypatingai Dirvoje, kuri dėl savo skelbimų iliustracijų yra lietuvių mėgiama, apsimoka, geriausiai parodo Dirvoje dažnai besiskelbiantieji Ona ir Jonas Gradinskai. Lietuvių gerai žinomi veikėjai, prieš 12 metų atvykę iš Vokietijos pabėgėlių stovyklų, nenuleido rankų ir nenuėjo tarnauti kitiems bosams. Jonas Gradinskas tuoj įstojo į De Forest televizijos technikos mokyklą. Ją baigęs pradėjo kukliai kurti savo įmonę. Sąžiningai dirbdamas jis savo įmonę plėtė

DIRVA

— THE FIELD —
Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Jonas Čiuberis • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00. Laikraštis išleina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes. Redaguoja: Jonas Čiuberis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

ir tobulino. Ona Gradinskienė, pradžioje tarnavo kitur, bet dabar jau kuris laikas padeda vyrui nuosavoje įmonėje. Abu Gradinskai gerai suprato skelbimo galią ir nuolat skelbiasi Dirvoje. Dabar jų, prekėmis turtinga parduotuvė, aptarnauja netik didelį skaičių lietuvių klijentų, bet taip pat ir svetimtaučių. Jų klijentų tarpe yra ir graikų iš New Yorko ir lietuvių iš Pietų Amerikos. Jų parduotuvėje rasite net penkių vokiškų firmų gaminius. Prie parduotuvės veikianti taisyso įmonė aprūpina naujaisiais taisyso aparatais. Vien, ką tik į rinką išėjęs, "TV analizuotojas" kainavo per \$300, koki retoje kitoje įmonėje rasit. Dažname lietuviškame bute užtiksit iš Gradinskų pirktą televizijos ar radijo aparatą. Klijantai patenkinti, nes ką Gradinskai pažadėjo, tą ištesėjo.

Vyt. A. Račkauskas

Kas Dirvos neskaito
— daug nustoja!

Paraginkit savo pa-
žįstamus užsiprenu-
meruoti DIRVĄ.

IŠ VISO PASAULIO

(Atkelia iš 1 ps.).

Būdinga, kad E.A. Furceva, "nebešrinkus" jos į "sovietą" deputatę, vistiek buvo dar paliktas kabineto kultūros ministerio poste. Jos išėjimo buvo laukta dar ir todėl, kad ji buvo nustojęs posto ir partijos centriniame komitete.

Naudinga taip pat įsidėmėti, kad ne kitur, o Maskvoje buvo paskelbti "valdžios" pasikeitimai ir kitose Sovietų "respublikose".

Pats Chruščėvas skelbia, kad Latvijos "premjerą" Janis V. Peivė pakeistas V. P. Rubeniu. Idomu bus patirti, kiek ir kaip ilgai išsilauks "veteranai" Sniečkus su Paleckiu.

BALSUOKIT UŽ

ADVOKATĄ TURINTĮ VIRŠ 25 M. PRITYRIMO

FRANK J.

AZZARELLO

for JUDGE
Common Pleas Court

RENKAMAS TERMINUI IKI 1967 M. SAUSIO 4 D.
TURI SUGEBĖJIMUS, GARBINGUMĄ, PRITYRIMĄ IR
KVALIFIKACIJAS.

Patvirtintas Demokratų Vykdomojo Komiteto

ON HIS RECORD

RE-ELECT FRANK R.

POKORNY
State Representative
DEMOCRAT

✓ Veteran — World War II

✓ Service — Philippines & Korea

I. Kleppel, Sec'y. • 11912 Buckeye Rd., Cleve., O.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

PARAMA

MIDWEST

**MAISTO ir LIKERIŲ
KRAUTUVĖ**

2515 West 69 St.

Marquette Parke

Telef. RE 7-1731

SAV. J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. ASBACH URALT 5th 4.95
2. BISQUIT 3 star Cognac 5th 4.98
3. WHITE HORSE
SCOTCH WHISKY 5th 4.98
4. MARTINI or
MANHATTAN KVORTA ... 5th 2.98
5. GERMAN BRANDY
10 metų senumo 5th 4.39
6. DUJARDIN GERMAN
BRANDY 5th 5.29
7. LONDON DRY GIN
80 proof KVORTA 5th 3.59
8. KRON-BRANNVIN
AQUAVIT 5th 3.98
9. IMPORT. PRANC. LIKERIAI 5th 2.98
10. BORDEAUX pranc. vynai .. 5th 0.98

Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

Iš Laisvės Kovų Dainų
leidinio

NELISK SU SAVO REGULA SVETIMAN VIENUOLYNAN

Patarlė "Nelisk su savo regula svetiman vienuolynan" yra jau prieš šimtmečius kilusi katalikų dvasininkų sluoksniuose, juose plačiai žinoma, didelių autoritetų gerbiama ir neretai kartojama. Tačiau Bostono provincijos lietuvių Kunigų Vienybės susirinkime ji bus buvusi pamiršta. Skaitytojai iš Bostono atkreipė mūsų dėmesį į tame susirinkime priimtą ir paskelbtą nutarimą:

"Priminti katalikų vaikų tėvams, kad jų pareiga žiūrėti, kad vadai skautų vienetų, kuriems vaikai priklauso, būtų praktikuoją katalikai". (Darbininkas, bal. 17).

Skautybė yra auklėjamoji institucija, savo uždavinį bandanti atlikti tam tikru metodu. Geras ar negeras tai metodas — kiekvienam laisvė turėti apie jį nuomonę ir juo naudotis ar nesinaudoti. Kai skautybė daugeliui gera ir patraukli, liudija to sąjūdžio populiarumas visam pasauliui, kur tik tas sąjūdis jam priešingų valdžių nėra uždraustas. Skautybė nėra susieta su kuria paskira tautybe — tik dėl to ji galėjo virsti tarptautinio masto sąjūdžiu. Skautybė nėra išimtinai susieta ir su kuria paskira tikyba. Tiesa, dėl šūkio "Dievui, Tėvynei ir Artimui" ji nėra priimtina apsisprendusiems ateistams, apsisprendusiems kosmopolitams ir apsisprendusiems egoistams. Ir skautybei toki nepriimtini. Kitokios diskriminacijos skautybėje nėra. Kiek tai liečia religiją, skautybė, kaip auklėjimosi institucija, atvira visiems, kas neatmeta pačios Dievo idėjos. Sukurta, gal ir religingų žmonių, bet ne katalikų, skautybė atvira įvairiai tikintiems ir įvairiai savo religiją praktikuojantiems. Čia, turbūt, irgi glūdi viena iš skautybės populiarumo priežasčių.

Taigi, religinių institucijų vadovybėms, koki bebūtų jų vardai, skautybė yra "svetimas vienuolynas". Aukštoji Katalikų Bažnyčios vadovybė, nors ragina katalikus, kad leistų savo vaikus į mokyklas ar auklėjimo organizacijas, esančias bažnyčios atstovų vadovybėje ar priežiūroje, bet griežtai neįsileidžia naudotis ir vadinamomis pasaulietiškomis mokyklomis bei organizacijomis. Bažnyčios vadovybė, suprantama, turi teisę pasakyti, kokias mokyklas ar kokias organizacijas ji pripažįsta atitinkančiomis jos reikalavimus, kokias ne, bet, bent jau šiais laikais, nebando nustatinėti santvarkos jos jurisdikcijai nepriklausančiose institucijose. Bostono provincijos lietuvių kunigų susirinkimas užsimojo toliau, nei bažnytinė vadovybė: jie užsimojo per skautų tėvus keisti pagrindinius skautų santvarkos dėsnius.

Skautuose iš principo nėra tokio nuostato, kad vienetų (tuntų, draugovių, skilčių) vadovai būtų praktikuoją katalikai. Vadovai, kaip ir paprasti skautai, gali būti praktikuoją katalikai (ar kitoki), bet įsakmiai to reikalaujančio dėsno nėra. Nėra ne dėl pamiršimo jį įrašyti, o sąmoningai. Tokio dėsno nebuvimas yra esminis skautijos požymis. Šimtų tūkstančių katalikų buvimas tame sąjūdyje liudija, kad ir jie pripažįsta, jog toks požymis religijoms, jų tarpe ir katalikybei, greičiau naudingas, negu žalingas. O Bostone susirinkę lietuvių kunigai tačiau veržiasi į šį jam nepriklausantį "vienuolyną" su savo regula, kuri turėtų iš pagrindų pakeisti skautų vienetų vadovų atrankos sąlygas ir būdą. Siūlo įvesti skautijoje niekad nepraktikuotą ir iš principo atmestą religinės diskriminacijos būdą, vadovams atrinkti. Nežinia dar, kas turėtų ją diskriminaciją vykdyti: kas turėtų spręsti, ar pagal naują dėsni kandidatą tinka į vadovus, ar ne. Vargu ar galėtų būti kokia kita išeitis, kaip tik pripažinti tą kompetenciją ne pačios skautų organizacijos, o — katalikų Bažnyčios autoritetams. Tai būtų skautų organizacijos pobūdžio pakeitimas iš pagrindų, faktiškai jos pavidimas vienos religinės institucijos jurisdikcijon.

Lietuvių skautijoje jau yra įvesta dvasios vadų institucija. Dvasios vadai — išimtinai tik katalikų kunigai. Toks dalykas, turbūt, vien tik lietuviškajame skautijos sektoriuje ir tėra. Bet dvasios vadai, bent formaliai, dar nėra skautų organizacijoje valdomieji organai. Jie yra čia priimti atlikti tik religinių auklėjimo funkcijas. Šio auklėjimo faktiškai monopolis į a u yra nukrypimas nuo skautijos universalumo, nukrypimas kaip tik išimtiniam katalikybės labui. Jeigu net ir taip esant, tūliems itin gerais katalikais save laikantiems skautybė dar nepatenkinama ar nepatikima, tai derėtų, kad jie aiškiai tą ir pasakytų. Kam tas pasakymas bus autoritetingas, tas nuo skautų trauksis į jų nurodytas "šimtaprocentines" katalikiškas organizacijas, kur visi vadai bus su atitinkamai išitikimybės liudijimais. Tik toks, net ir vien Bostono provincijos lietuvių kunigų, pasisakymas būtų suprantamas ir gerbtinas, netgi jei ir ne visiems paklustinas.

(vr)

Algimantas Šalčius kongresmanų prašo pripažinti Lietuvos okupaciją

Almus P. Šalčius iš Great Neck, N. Y., paskutinių keilių savaitių bėgyje pradėjo akciją prieš rezolucijas ir jų pravedimą JAV-bių Kongrese.

Ilgokuose laiškuose rezolucijų autoriams Almus Šalčius apgailestauja, kad šaltie nuoširdūs mūsų reikalui ir garbingi amerikiečiai ėmėsi akcijos už Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimą iš žiauriosios sovietų vergijos. Šalčius rezolucijų autoriams "rekomenduoja" pripažinti komunistų režimams Pabaltijo kraštuose, atidaryti JAV-bių pasiuntinybes ir konsulatus Vilniuje, Rygoje ir Taline. Pasak Almaus Šalčiaus, JAV-bėms esąs tik šis tikras kelias į Pabaltijo kraštų bylos sprendimą. Toliau jis siūlo kultūrinį bendradarbiavimą tarp JAV-bių ir tų trijų sovietų respublikų.

Iš laiško matosi, kad Šalčius, kur tik galėdamas, rodo nepaprastą pagarbą sovietams ir šaiposi iš visų geros valios amerikiečių, kurie kovoja už visų kraštų išsilaisvinimą iš komunistų vergijos. Net žodžius "sovietų galybė" ("Soviet Might") rašo didžiosiomis raidėmis. Po savo laiško pasirašo kaip laikraštininkas

KETVIRTAS LAIŠKAS MAKEDONIEČIAMS

Ne, tik ne burliokiškai!

Lyg tartum nieko nebebūtų blogiau, Laisvės, Vilnės ir Vienybės lakštingaloms pirmiausia labai kliūva mano buvęs amatas.

Tai žurnalisto profesija, kadaise praeityje praktikuota per pusantro dešimtmečio. Dabar užmiršta ir peržegnota, kadangi ji čia lietuviams, kaip profesija nereikalinga.

Ir todėl jau senai nebeturiu nei noro, nei ūpo, nei prasmės "neš-

skiedi, kad dėl penkų lašų pieno mums reikia kibirą tavo vandens išgerti.

Ir pagaliau ponios su pagrindu nusiskundžia, kad joms paleido vidurius...

Žinoma, atsitinka ir tokios nelaimės.

Bet argi dėl to reikia stebėtis? Juk dabar pas mus Amerikoje dažnai yra taip, kad zakristijo-

Salomėja Narkelidnaitė

tis" žurnalistu. Nes tai dabar ne mano kasdieninis, juo labiau ne pagrindinis užsiėmimas.

Tai tik maža laisvalaikio dovanėlė tautos politikos piknikams.

Lyg ir "išlaimėjimų fantai" kaziuo mūgėms.

Aišku, menkaverčiai. Kaip visi žinom, tam reikalui juk atiduodama, kas nebrangu, kas atlieka, kas pačiam nebelabai reikalinga.

*

Bet kad ir su tokiais menkniekiais paliesk tik tu boišius. Pauostinėk kokio genijaus nakties darbus.

Pavaikštinėk po mūsų karališkųjų didenybių maskaradus.

Ar ypač pačiupinėk penktosios kolonos sambūvininkus.

Tuoju tada unisonu sugieda visas komunistų, "tautistų" ir moteristų choras.

Matot, - aiškina jie ir jos, - tu "nešies dideliu žurnalistu ir išieini iš krašto".

Tu įsivaizdini, kad "Amerikoje nebėra laikraščio, kuris būtų vertas tavo plunksnos".

Tu "vis tebeįkyti ant Tysliavos, kad nepriėmė į Vienybę".

Tu niršti, kad tave "tautininkai išmetė iš Dirvos".

Tu pamėlynavęs iš pavydo, kad tapęs "nepakvietė LRS skyriaus redaktoriumi".

(Ai, ai, - kiek nuostolių!).

Ir tu nesugebi parašyti, kaip mums reikia. Ne taip, kaip mes norėtumėm.

Tu "nemoki savo minčių trumpai išreikšti".

Ir tu rašai tik už didelius pinigus. Seniau už eilutę, dabar už gabalą. Tu praktiškas - neiekoji už dyką rašalo.

Už savo raštus jau ir namų prisipirkai...

Koks pašibaisėtinas materializmas! Tu apiplėsi mūsų spaudą ir mus pačias, padžiovusias pasakutinius marškinius ant tėvynės aukuro.

Tai tu "neparodei širdies mūsų bendriems tautiniams reikalams".

Parodyk dabar: - "nors kiek praverk savo kietai užtrauktą piniginę!"

Tu mandras tik liežuviu. Tavo straipsniai - tai paklodės.

Tu skystas. Tu taip baisiai

— ekspertas Pabaltijo kraštų reikaluose (A newsman specializing in Baltic affairs). Laiškuose duoda šį savo adresą: 77 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y. Nėra abejonės, kad visi geros valios lietuviai šį Šalčiaus elgesį pasmerkia ir pasmerkia.

—CCS.

BRONYS RAILA

gaikštis Boguslavas Radvila jau prieš pusantro šimto metų yra pasakęs:

"Tie lietuviški arkliai turi briedžio kojas ir akis, vilko bėgimą, elnio šnerves, o krūtinę - moteriškės".

Tad argi aš net ir arklių tapęs, pasivyčiau kitan pasaulin iškeiliavusius, kai mano krūtinė vis dar ne moteriškės?

Jei ši spartos priemonė būtų pati tikriausia, tai daugiau rašytojo-žurnalisto talentų rastųsi dabartiniame "Vienybės" eskadrono štabe...

*

Bet nė nepradėjus lenktynių, jau mano juodberį klupdo.

Kanados "Nepriklausomoje Lietuvoje" J. Kardelis man plovė, lyg ašmenimi. Jis nesitikėjęs, kaip galėjau taip "nekultūringai ir neskoningai kabinėtis prie pavardžių"!

O V. Širvydas "Vienybėje" dar aiškesnis. Už tai, kam iš merginos daręs vyrą, o iš panelės ponį, aš esąs "nedžentelmoniškas ignorantas".

Kliuvo man už "Saliamoną Narkelidnaitę"...

Tačiau, brangūs kolegos, dalykas čia daug painesnis ir svarbesnis. Jis liečia moterų eleganciją ir madas.

Moterys! Jums ant mano stalo dar ir šiandien tebestovi vos truputį apvytusios "Birds of Paradise" didžiulis buketas, laukiant nesulaukiant, kuriai gražulei jį galėčiau įteikti.

O mados! Argi nieko negirdėjot apie jų reikšmę?

Ant Jos Didenybės Mados aukuro dabartinės Amerikos lietuvis per metus sudea žymiai daugiau aukų, negu krūvon supylus Alto, Balfo, Tautos, Nepriklausomybės ir Milijono Fondų aukas!

Ir teisingai!

Neiškęsio neprisipažinęs: su gilia simpatija vertinu moterų eleganciją, madas ir jų žaviąsias sekėjas.

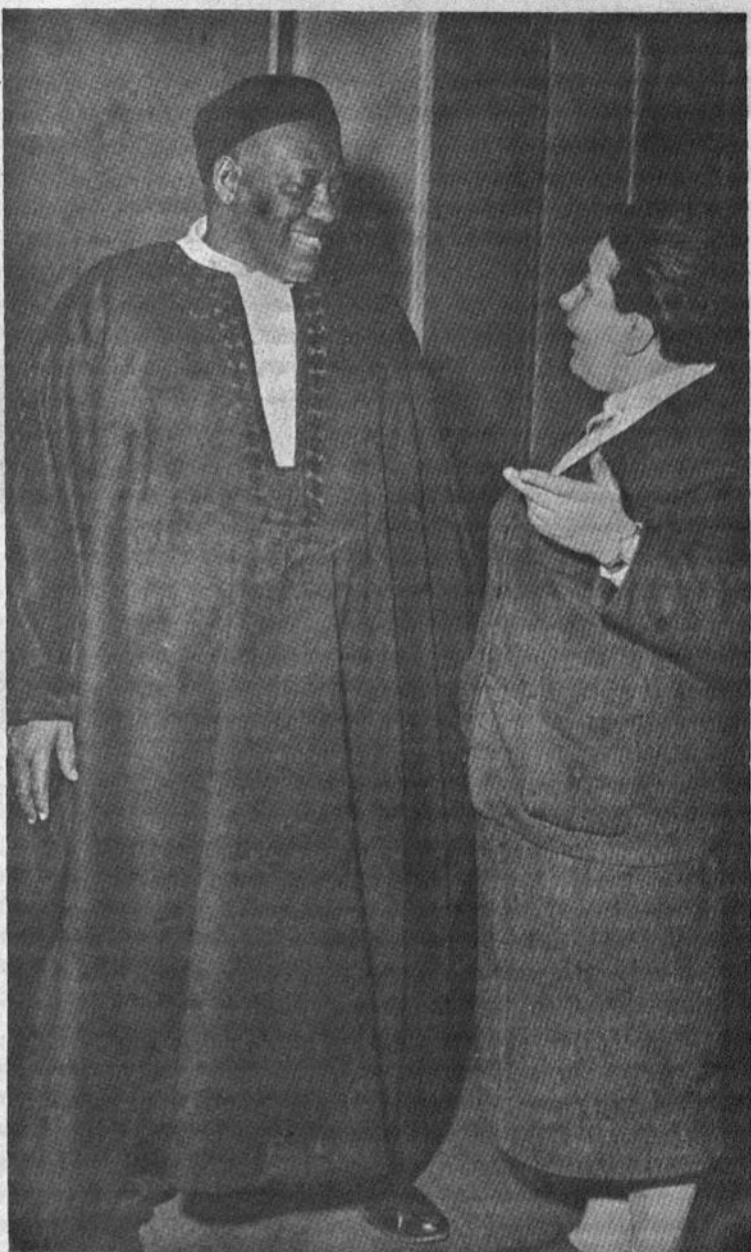
O tai gal jums kiek paaiškins ir mano susimaišymą dėl "pono Saliamono".

*

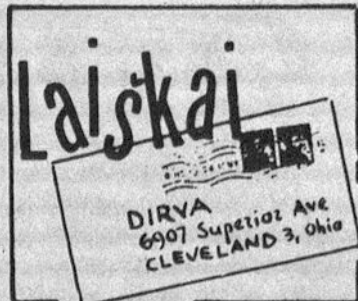
O jei ir to dar neužtektų, čia pridėdau iškirpęs iš "Vienybės" dvi nuotraukas, kurios, kaip reikėtų suprasti, yra pačios redaktorės paveikslai.

Tik pažvelkite. Ir tai joks privatus dalykas. Pati "Vienybė" savo redaktorės nuotraukas viešai rodė mūsų visuomenei.

Kiekvienas asmuo, kuris eina į viešojo gyvenimo sceną, tampa viešumos objektu. Visiems yra teisė apie jį turėti ir pareikšti savo nuomonę.

Vienybės redaktorė Salomėja Narkelidnaitė kalbasi su Nigerijos ambasadoriu Muhammad Ngileruma...

NE STRAVINSKIENĖ, O STAREVIČIENĖ

Prašau atitaisyti klaidą š.m. balandžio mėn. 20 d. Dirvos 47 Nr. 4 puslapyje kur po Panevėžiečių Klubo Chicagoje įdėta nuotrauka parašyta, kad prie vėliavų stovi Stravinskienė, o turėtų būti Starevičienė, nes tikrumoje ten stovi Starevičienė.

Elena Starevičienė
Chicago, Ill.

Pasakykite atvirai: žiūrėdami į tokias redaktorės nuotraukas, ar nebūtumėt verste verčiami suabejoti, ką matote, - panelę, ponį, ar poną?

Visame civilizuotame pasaulyje ponį ir panelių apranga derinasi su savo meto nusistovėjusiais standartais. Nepriklausomai nuo turto ir socialinės padėties, ypač šioje šalyje, tinkamas moters apsirengimas yra gero skonio, kultūros, beveik viešojo mandagumo rodiklis.

Nebūtina tualetus užsisakyti tik iš Dioro salonų. Jie gali būti nebrangūs ir kuklūs, pakeliami mažo atlyginimo kategorijų darbininkams, - bet skoningi, žmoniški, pagal įprastą madą ir savo lyties stilių.

O kaip čia pasidabinta?

Bytnikiškai? Nė, bytnikės vilki daug meniškiau, net jeigu kuri ir fotografuojasi su cigarete burnoje.

Čia pasirėdyta kažkaip nei Dievui, nei žmogui, Burliokiškai!

Ir todėl atsitiko, kad vienu punktu esu priverstas sutikti su Brooklyno "Laisvės" liudijimu:

-Atvykus į Maskvą ir vėliau į Vilnių, ... autorės amerikoniškas aprėdai nė kiek nesiskyrė nuo vietinių gyventojų, o taip pat "keli vietiniai jos net kelio klausė, nepažinę, jog tai amerikietė" ("Laisvė, 1962.III. 6.).

Be abejo! Kaip jie galėjo pažinti, kai redaktorė, sprendžiant iš nuotraukų, mėgsta ne "amerikoniškus", bet - burliokiškus aprėdus.

Kas gi, ypač pakankamai elegantiškame Vilniuje, galėjo įtarti, kad ši turistė atvyko iš New Yorko? Tikriausia niekas.

Greičiau galėjo pagalvoti, kad tai tolima viešnia iš kokio Kubyšovo ar Chabarovsko...

*

Kaip man beatsikirsti, jei Amerikon sugrįžus, juo toliau, tuo daugiau buvo naujų įrodymų?

S. Narkelidnaitės redaguojamoj "Vienybėje" (1962.III.9) buvo išspausdintas straipsnis, į miltus malantis mano dirvinį pasisakymą prieš "rausvus vėjus".

O žinot, kas viršum straipsnio pasirašė? Nagi, - "P. Variakojis". Ir ne iš Brooklyno, bet iš "Chicago, Ill".

Vartodamas karingus žodžius ("okupantas", "šlamštas", "rausvos bacilos" ir pan.), jis įrodė, kad ne Narkelidnaitė su savo keilionių aprašymais ir filmais sėdi okupanto interesų karietoje, bet kad aš esąs "raudonų marksizmo bacilų" nešiotojas ir jau žymiai daugiau už Šalčių "pasitarnavęs Lietuvai priešui"...

"Žemaitis Variakojis" savo įrodymus dar parėmė žemaitiškom patarlėmis.

Man tikrai gaila, kad str. autorė taip silpnai susipažinusi su Lietuvos geografija. Kitaip jibūt žinojusi, kad gerų ūkininkų, ekonomistų, narsių karių Variakojų (kartais pasirašančių ir Vairekojais) tėviškė yra šiaurės rytų Lietuva, daugiausia Biržų apskrityje, o Žemaitijoje jų negirdėti.

Pagaliau, mūsų spaudoj ligšiol visai nebuvo rašančio Variakojų, ypač tokio, kuris būtų suinteresuotas ginti "Vienybės" redaktorės pozicijas.

Ir, be to, kadangi man buvo išduotas "šuniškas atestatas", tai atitinkamai įgijus stiliaus uoslės jautrumą, visai nebesunku įspėti kad su vyriška Variakojų slapyvardžiu čia rašė pati "Vienybės" redaktorė.

(Nukelta į 4 psl.)

Vertė J. P. Palukaitis

(11)

Tačiau pulkininkas Szendro vis dar tebeprasitenkino "įžanga". Jis atsisuko, paėmė Reinoldo lagaminą nuo užpakalinės sėdynės, pasidėjo jį ant kelių ir bandė atidaryti. Jis buvo užrakintas.

— Raktą! — pasakė Szendro. — Ir prašau nepasakoti, kad tamsta jį pametė. Tą vaikišką stadiją mes galėtume būti jau senai užmirę.

Jei teisus, turėjo pagalvoti Reinoldas.

— Mažoje vidinėje švarko kišenėje, — pasakė jis.

— Prašau man paduoti. Ir kartu asmens dokumentus.

— Negaliu pasiekti.

— Tad atleiskite!

Reinoldas krūptelėjo, kai Szendro į jo dantis spustelėjo pistoleto vamzdį, tuo pat metu pasiekdamas liemenės kišenę ir dokumentus išimdamas taip lengvai, kad tas veiksmas net profesionalui kišenvagiui būtų suteikęs garbę. Ir po to Szendro vėl atsilošė savo vietoje, atidarė lagaminą ir jau sekančią sekundę, kaip atrodė, net iš anksto nepagalvojęs, perpiovė lagaminą pamušalą, iš ten išimdamas nedidelį ryšulėlį dokumentų, kuriuos palygino su išimtaisiais iš Reinoldo kišenės.

— Štai kaip, štai kaip. Įdomu, pone Buhl, nepaprastai įdomu. Staiga pavirsti visai kitu, kaip chameleonas, pakeiti pavardę, gimimo vietą, profesiją, net tautybę. Nuostabus persimainymas. — Jis lygino Buhl pavardę išduotąjį pasą, kurį laikė dešinėje rankoje, su dokumentu, turimu kairėje. — Kuris dabar iš tikrųjų tikrasis, jei bent vienas iš jų galėtų būti tikras?

— Austriškieji dokumentai yra suklustoti, — sumurmėjo Reinoldas. Jis dabar kalbėjo jau nebe vokiškai, bet vengriškai — laisvai ir tinkamu akcentu. — Gavau žinią, kad mano motina, kuri daugel metų gyveno Vienoje, yra prie mirties. Todėl man reikėjo tų dokumentų.

— O, aš suprantu. O kaip motina?

— Jos jau nebėra gyvos, — pasakė Reinoldas ir persižegnojo. — Jūs galite rasti pranešimą apie jos mirtį antradienio laikraščiuose, Marija Rakosi.

— Aš esu linkęs nustepti, jei to pranešimo ten nerastčiau.

Szendro taip pat kalbėjo vengriškai, tačiau jo akcentas buvo ne budapestinis, tai nuklausė Reinoldas labai tiksliai — jis pats šį dialektą per ištisus mėnesius studijų pas vieną buvusį Budapesto profesorių apvaldė iki smulkmenų.

— Be abejo, tai didelis smūgis tamstai, — tęsė Szendro. — Aš galiu tamstai išreikšti tik gilią savo užuojautą. Taigi, tamsta teigi, kad tamstos tikroji pavardė yra Lajos Rakosi? Tai, tarp kita ko, labai žinoma pavardė.

— Taip, gana dažna, o svarbiausia, tikra. Jūs galite mano asmens dokumentus palyginti su valdinių įstaigų turimais duomenimis, ir viskas patvirtins, kad mano gimimo data, adresas, mano vedybų data ir...

— Neapsunkinkite manęs, — pasakė Szendro, iškeldamas rankas protestui. — Aš tuo neabejoju. Aš esu įsitikinęs, kad tamsta galėtum man net nurodyti mokyklos suolą, kuriame įplauti tamstos inicialai, ir net tą kadais buvusią mergaitę, kurios knygas nešdavai iš mokyklos į namus. Tačiau visa tai man nepadarytų nė mažiausio įspūdio. Iš tikrųjų man daro įspūdį ne vien tamstos paties sugebėjimai, bet ir nepaprastas tamstos viršinių rūpestingumas ir kruopštumas, tamstą taip puikiai paruošiant uždaviniui — koks tas uždavinys šį kartą būtų. Tikiu, kad su panašiu atveju man dar nėra tekę susidurti.

— Tamsta kalbi mįslėmis, pulkininke Szendro. Aš esu visiškai eilinis Budapesto pilietis, ir tai galiu įrodyti dokumentais. Tiesa, pasirūpinau suklustotus austriškus dokumentus. Bet mano motina buvo prie mirties, ir aš turėjau rizikuoti. Bet aš nepadariau jokio priešvalstybinio nusikaltimo. Tai tamstai juk turi būti aišku. Jei būčiau norėjęs, juk būčiau galėjęs perbėgti į Vakarų stovyklą. Bet aš nenorėjau. Vengrija yra mano tėvynė, ir Budapestras yra mano namai. Todėl aš ir grįžau.

— Aš turiu tamstą truputį pataisyti, — pastebėjo Szendro. — Tamsta ne grįžti į Budapeštą, tamsta vyksti į ten, ir galbūt pirmą kartą savo gyvenime. — Jis pažūrėjo Reinoldui į akis, ir staiga pasikeitė jo veido išraiška. — Paskui jus!

Reinoldas jau buvo staigiu judesiu nusisukęs, kai suvokė, kad pastarusius abu žodžius Szendro buvo sušukęs angliškai.

(Bus daugiau)

NE, TIK NE BURLIOKIŠKAI...

(Atkelta iš 3 psl.)

Kam reikėjo vėl dangstyti vyrišką pavardę? Iš malonumo, ar iš palinkimo?

Man, anot V. Širvydo, "gaidžiūliu" arba "vištos vaikui", labiau patinka turėti reikalų su aiškios veislės specimenais — arba su gaidžiais, arba su vištomis.

Tai bent žinai, kas daryti: su gaidžiais pasipešti, o vištą nupiešti. Bet kas įmanoma veikti su gaidžio balsu užgiedančia višta? Vadinas, su kažkokiu ir dar neva variakojišku vištgaudžiu?...

Žinoma, kiekvienam Dievo suvėrimui turėtume būti "džentelmonai". O ypač drąsiam ir naršiam suvėrimui, kokių mums Amerikoje dabar labai trūksta. Iš Amerikos Lietuvių Bendruomenės paskelbto pranešimo spaudoje buvo aiškiai matyti, kad tikrų vyrų mes nebeturime.

Mūsų rinktiniai jauni bei apsamanoję ažuolai nuo pat pradžių ir niekieno neverčiami savanoriškai linko ir lūžo prieš Dr. P. Grigaitį, kurį jie vėliau už savo pačių silpnumą ėmė vadinti diktatoriumi.

Tik viena Narkeliūnaitė jau tikra pavardę pasirašytame

Birutė Kemežaitė

NAUJA PAJĖGA DAINOS SRITYJE

Chicagoje turime nemažą dainininkų — vyrų ir moterų. Dalis iš jų pasitenkina dainavimu choruose, kiti — bando laimėti solo dainavime. Tačiau tik maža dalis iš jų plačiau prasimuša į viešumą. Sunkios sąlygos, brangus mokslas ir vos tik pastebimos galimybės į šio krašto tolimą dainos viršūnę daugelį atbaido tik pradėjus žvelgti į gundančius solisto horizontus.

Tačiau yra tokių, kurie ištvėria ir nepasiduoda įvairioms kliūtimis. Viena iš tokių yra Birutė Kemežaitė, jau apie 10 metų (su pertraukomis) besilavinanti dainos srityje. Jai sąlygos yra itin sunkios: gyvena viena — be tėvų ar kitų giminių. Tad kasdieninę duoną ir lėšas mokslui tenka užsidirbti pačiai. Visa diena praeina vienos plieno kompanijos raštinėje, o vėliau prisideda

da ir namų ruošą. Atliekamas laikas pašvenčiamas dainai ir studijoms.

Ji dainavimą yra studijavusi pas J. Būteną, A. Dičiūtę, Grace B. Mc Keller, W. Clark ir Dino Bigalli (buv. Chicago City operos dirigentą). Beje, pastarasis iš šių, pas kurį mokėsi paskutiniu metu, mirė balandžio mėn. 7 d., todėl jai prisireikė ieškoti kitą mokytoją. Netrukus ji žada dalyvauti "Chicago Tribune" dienraščio rengiamame solistų konkurse, o rudenį žada duoti pirmąjį savo rečitalį. Tad dabar ji nemaža laiko praleidžia prie pianino, studijuodama naujas dainas.

Nors B. Kemežaitė dar nėra pasiekusi viršūnių, bet jau paskutiniaisiais metais turėjo nemažą pakvietimų dainuoti lietuviams ir amerikiečiams. Per 12 mėnesių perIODą yra turėjusi apie 10 pasirodymų, kas dar nedaug žinomai solistei yra nemažas skaičius.

Jos turima medžiaga ir ištvermė daug ką žada. Tad šiuo tarpu jai tenka palinkėti sėkmės.

Edv. Š.

CHICAGOS PARENGIMŲ
KALENDORIUS

BALANDŽIO 28 D. ALVUDO šeimos šventė — pavasario festivalis.

BALANDŽIO 28 D. Dantų Gydytojų Sąjungos ruošiamas kartūnų ballus Western Ballroom salėje.

BALANDŽIO 28 - 29 d. XII-ųjų Šiaurės Amerikos lietuvių sportinių žaidynių krepšinio varžybos.

BALANDŽIO 29 D. Korpi Grandies Margočių Ritinėjimo žaidynės ir gražiausių margočių konkursas Jaunimo Centre.

GEGUŽĖS 5 D. Lietuvos Dukterų Draugijos pavasario ballus Jaunimo Centre.

GEGUŽĖS 6 D. J. Velbasio balleto studijos koncertas Jaunimo Centre.

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DAILIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

J.S.AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Rd.

Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing

Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Dienos telef.: HE 1-6352 Nakties tel.: LI 1-4611

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Bishop 2-1397

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS
REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

20 METŲ PERSEKUSI 'TROIKOS' VEIKLA
ŠAUKIASI PATAISOMA (1)

K. S. KARIPIUS

Dirva (Nr. 41) įdėjo Amerikos Lietuvių Tarybos sekretoriaus asmenišką laišką apie įvykų mūsų visuomenėje skandalą dėl delegacijos pas Prezidentą Kennedy, lyg visos ALTO valdybos pareiškimą. Jame Grigaitis pasinaudoja proga nuneigti viešai kartojamą reikalavimą ALTą perorganizuoti, nes "tai yra Tarybą sudarančių grupių bei organizacijų reikalas."

Kad ALTe turi būti padaryta operacija iš pat pagrindų ir kad spauda gali ir turi teisę reikalauti netikslumų naikinti, parodys žymaus Amerikos politinio žurnalo, einančio pačiame Washingtono, pavyzdys. "U.S. News and World Report" (bal. 16 d. numerįje) redaktorius David Lawrence visai nesivaržydamas, didelės ir galingos valstybės valdžios galvoms pasako:

"Jau laikas perorganizuoti Federalinės Valdžios ekzekutyvinius departamentus ir agentūras. Nesugebėjimas tiesiog netikėtinas. Aikvojimas nesąžiningas. Visuomenė nuostoliai nepasiekiami".

Iš vyriausybės niekas jam nedrėbs, kad jis neturi teisės tai rašyti ir reikalauti, kad tai kongreso reikalas. Suprantama, kad jis tą taiko kongresui ir kongresas privalo imtis žygių.

Tas pats su mūsų ALTO nusiavyvimu, kurio neatsakingumą visi matom, už klaidas kritikuojam, švaistymą pinigais parodom, ir tas taikoma Tarybą sudarančiom grupėm ir organizacijom, kad jos privalo imtis padėti taisyti. Kas bloga -- kritikuo-tina. Kas kenksminga -- taisyti-na.

KUR TAS "IŠLAISVINIMAS"?

Pilniausia sutinku su Dr. J. B. pareiškimais straipsnyje "Audra Vandens Šaukšte" (D.n. 39) apie bergždumą delegacijos pas prezidentą Kennedy, dėl ko mūsų tarpe kilo ta didelė audra. Štai daug pasaką jo pora sakinių:

"Visiems iš anksto turėjo būti aišku, kad tas priėmimas pas prezidentą jokios politiškos reikšmės neturės, t.y. nebus pajudintas nei mažasis pirštėlis pakęstis dabartinei padėčiai Lietuvoje ar rytų Europoje išviso."

Toliau: "Esant tokiai padėčiai, būtų daugiausiai naivu tikėti, kad vienokis ar kitokis apsilankymas Baltuosiuose Rūmuose turės kokios nors reikšmės mūsų krašto išlaisvinimui. Gali būti parašyti geriausi memorandumai, tačiau jų niekas neskaito ir nespausdina."

Grigaitis pasigiria: "Praeityje ALT dirbdamas per 20 metų Lietuvos išlaisvinimui yra padaręs daug žygių Washingtono, valstybės departamente ir pas prezidentus... Taigi, kur tas išlaisvinimas?"

Jis, betgi, toliau bandydamas įrodyti, kad jau nuo penkių rengęs delegaciją pas prezidentą (apie ką niekas ALTe nežinojo), savo machinacijomis privedė mūsų visuomenę prie šio paraližuojančio skandalo.

ALTO ĮSTEIGIMAS

Eidamas prie parodytų memorandumų bergždumo iš pat pradžių, turėsiu atskleisti ir kaip Grigaitis, įsiskverbęs į ALTO sekretorius, tai organizacijai diktavo, o visuomeni gyvėsi dideliais nuopelnais, kuriems reikėjo sudėti didelės sumas pinigų.

1940 metais, rugp. 9-10 dd. Liet. R.-K. Federacijos suvažiavimo proga Pittsburghe, kelios savaitės po Sovietų okupacijos Lietuvoje, buvo pakviesti mūsų politinių srovių atstovai atvykti pasitarimui - bendrų kelių ieškoti Lietuvai gelbėti. Atvykom tik tautininkai ir sandariečiai, Amerikos Lietuvių Taryba buvo įsteigta, nors socialistų grupelė nematė reikalo prisidėti ir jų niekas neatvyko.

Bet kai patyrė kad ALTO delegacija lankys prez. Rooseveltą Washingtono spalio 15-16, 1940 m., Grigaitis atsirado su savo svita (nors nusiskundė, "Mes neturim tinkamų žmonių deleguoti").

Prisiminus Rooseveltui įteiktą memorandumą ir kokius žygius po to prezidentas atliko, turiu pasakyti, tušti buvo jo žodžiai kad "Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai paglemžta," kad "Lietuva vėl bus laisva". Dabar išleis-toje knygoje, "The Cardinal Spellman Story", Kardinolas, savo atsiminimuose pasako ką jis, tada dar arkivyskupas, artimai santykiuodamas su Rooseveltu, 1943 metais iš prezidento lūpų girdėjo: "Rooseveltas norėjo išgauti Stalino pažadą neplėsti Rusijos ribų už tam tikros numatytos linijos, Jis (Stalinas) tikrai gaus Suomiją, Pabaltijo kraštus, rytinę dalį Lenkijos ir Besarabijos. Rooseveltas nematė reikalo priešintis šiems Stalino reikalavimams, nes Stalinas turėjo jėgą, jas vistiek užimti. Taigi geriau atiduoti jam gražumų."

Nežiūrint Rooseveltto tolimesnių santykių su Sovietais, kas buvo viešai žinoma, Lietuvai atitekus bolševikinei vergijai, tie jo keli žodžiai kad "Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai paglemžta", ALTO ponų (po to, kai jau tautininkai iš ALTO išėjo), buvo laikomi relikvija ir jos vardu per ilgus 20 metų tauta Lietuvos "vadavimai". Desperacijos apimta mūsų geraširdė visuomenė, trokšdama matyti Lietuvą laisvą, atidarė savo kišenių, ir tai "troikai" liko tik ieškoti pragy į Washingtoną važinėti.

TUŠTI IR KENNEDY ŽODŽIAI

Išsivysčius ginčams dėl dabartinės delegacijos į Washingtoną vykimą, pagviltenkime jos bergždumą, kaip dr. J.B. atvirai pasako.

Akivaizdoje to, ką prezidentas Kennedy nuo pat pareigų užėmimo daro, ar galima tikėti kad jis tiki į Lietuvos išlaisvinimą?

1. Vos stojęs prezidentauti, Kennedy atidarė plačiai duris užversti Ameriką komunistine literatūra iš užsienių, kas per 12 metų buvo uždrausta.

2. Prezidento brolis, valstybės prokuroras Robert Kennedy, prisipykęs tikrina, kad "komunistai šioje šalyje neturi pasekėjų, ir kad jie negali nieko piktą padaryti", kai jis nepajėgia įvykdyti kongreso įstatymo, priverčiant komunistus registruotis, kai komunistai jau padarė Amerikai didžiausią žalą, pavogdami sovietams Amerikos atomines ir kitas paslaptis.

3. Kada vos 90 mylių nuo JAV, Kuboje komunistai užgrobė Amerikos bilijonines investicijas, įsteigė ten Sovietams karines bazes, Castro režimas paliktas įleisti nuodingas šaknis ne vien Kubos, bet ir kitų lotynų kraštų gyvenimui ir grąsinti Amerikai.

4. Kada pats Kennedy visu užsiedimui siūlo Sovietams padovanoti Amerikos pasiekus daug tyrimų davinis, Chruščiovo nuraminimui.

5. Kada valstybės Departamentas pasirašo su Kremlium "kultūrinio pasikeitimo" sutartis, įleidimui čia Sovietų šnipų gaujom ir kai tas pats departamentas draudžia savo valdininkams ir kariškiams atvirai Sovietus kritikuoti.

6. Pagaliau, kada vos mėnuo laiko prieš tą mūsų delegacijos vizitą, vienas valstybės departamento sekretorių, Brooks Hays, sausio 15 d. laiškų įspėjo prezidentą Kennedy nesilipti Jungtinės Tautos žinomą kongresmano Lipscomb rezoliuciją, reikalaujančią priimti į dienotvarkę Lietuvos, Latvijos ir Estijos bylą, nes dauguma JT atstovų laikė "Pabaltijo valstybių inkorporavimą į Sovietų Sąjungą įvykiu faktu", reiškia kad Lietuvos žmonių žudymas yra visai normalus dalykas. Tas laiškas prezidentui nusakė, kad tos rezoliucijos rėmimas būtų "žygis, tiesioginiai taikomas Sovietams kiršinti".

SKUNDAS SAN FRANCISCO ARKIVYSKUPIUI

Atsimenam, kokią audrą buvo pakėlęs ALTO sekretorius prieš Los Angeles Lietuvių komitetą, raginusį mus stengtis įjungti Kuchel-Lipscomb rezoliuciją į JV dienotvarkę. Niekas kitas neprivalo drįsti su savo kongresmanais Lietuvos laisvinimo klausimo kelti!

Prie to prijungsiu kitą neužmirštiną įvykį. Kai 1945 metų pavasarį San Francisco mieste buvo organizuojama Jungtinių Tautų Organizacija, Lietuvai Vaduoti Sąjunga ir Lietuvių Misija išgavo State Departmente leidimą mūsų delegacijai, kurią vadovavo a.a. adv. Antanas Olis, Al Kumskis ir kiti, dalyvauti UN konferencijos posėdžių salėje. Tada mes pasinaudojom proga iš viso pasaulio atvykusių valstybių atstovų tarpe skleisti Lietuvos pavergėjams bolševikams apkaltinimą, suėdami į artimus santykius su mums draugingais diplomatais.

ALTas tada net pastiro, nežinodamas ko griebtis, bet nedrįso įšti tautininkams už akių UN konferencijon veržtis.

Tačiau kai Olis, Kumskis ir inž. Antanas Rūdis gavo San Francisco Arkivyskupo Mitty sutikimą iškilmingoms pamaldoms sekmadienį, gegužės 20 d., už bolševikų kankinamą Lietuvą, Arkivyskupas parodė gautą skundą, būk tai jis susidedas su "bedievių", laisvamanių grupe... Tie trys mūsų veikėjai betgi greitai įrodė Arkivyskupui kad jie yra geri katalikai parapijiečiai Chicagoje -- ir skundas baigėsi tuščiomis. Gegužės 20 d. į katedrą suėjo specialiais kvietimais San Francisco katalikų didžiūnija ir kitų kraštų delegacijos. Pats Arkivyskupas laikė iškilmingas mišias. Jo specialiai pakviestas tarptautinių reikalų žinovas kunigas katedroje pasakė anglišką pamokslą apie Lietuvą ir jos kančias po bolševikais.

ATSILYGINIMAS KATALIKAMS

Nors Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių okupacija Amerikoje oficialiai nepripažinta iki šiol, vis tik de facto Lietuva skaitoma Sovietų teritorija. Tokiai padėčiai esant, mūsų rūpesčiai nukreipti į Lietuvos laisvinimo akciją. Tą akciją pasisavino sau ALTas, ir tą "nuosavy-

JIE IŠLEIS, KAI TIK GAUS!!

**BALSUOK PRIEŠ
CLEVELANDO MOKESČIŲ
RINKLIAVĄ
MERAS NORI
\$5,398,000 DAUGIAU
MOKESČIŲ
(BEVEIK 10% PAKELTŲ)
BET TAI NEBŪTINA!**

1. MERAS NORI 580 NAUJŲ TARNAUTOJŲ, GI MIESTE GYVENTOJŲ ŠKAIČIUS MAŽEJATI!
2. MERAS NORI DAUGIAU PINIGŲ AERODROMUI, KAI TUO TARPU AERODROMAS 1961 METAIS TURĖJO 1,148,000 PELNO!!
3. MERAS NORI DAUGIAU PASALPOMS MOKĖTI, KAI TUO TARPU SAMDO ŽMONES IŠ UŽ CLEVELANDO RIBŲ!!
4. TIE MOKESČIAI PAKELS JŲSŲ DABARTINĖS RATAS IKI AUKŠČIAUSIŲ CLEVELANDO ISTORIJOJE!!

VOTE NO ON ISSUE 1

Apartment and Home Owners Association
Buckeye Improvement Association
Cleveland Association of Building Owners and Managers
Harvard-Scott-Lee Association

KARL DULDNER
691 The Old Arcade

ATSIMINK! JIE IŠLEIS, KAI TIK GAUS!

bę" dabar savo "dekrete", pasikeitame Dirvoje, Grigaitis pakartodamas, duoda suprasti, kad kitiems į Washingtoną Lietuvos reikalais savarankiai važinėti jis neleis.

Reikia pramatyti, kad, kaip ir kitais atvejais, kur griebtasi skundų, dabartinis Grigaičio užsispyrimas, kas galės į Baltuosius Rūmus įeiti, o kas ne, buvo atsieltas jo pasidarbavimu per jam žinomus asmenis Washingtono, kad tokie ar kitokie "eretikai", prie prezidento negali būti prileidžiami...

Delegacijos išsijojimas ir pasiėmimas vadovauti priverstė pagaliau, pirmą kartą 20 metų bėgyje, ALTO pirmininką, L. Šimutį viešai Drauge išeiti prieš savo socialistą kamarotą.

Katalikai pasirodė bejėgiai, leidę Grigaičiui suklustoti faktą, kad ALTas buvo įsteigtas ne reikšmingos katalikų organizacijos suvažiavime Pittsburghe rugpičio 10 d., bet tą "didele" dieną, kada spalio 15 Grigaitis į ALTą įstojo...

ALTO istorijos suklustojimą jam leido prarasti po 1941 metų bal. mėn. ALTO valdybos posėdžio Chicagoje kai, katalikų-socialistų-sandariečių "troika" nesiliovė šmeižus Lietuvos Prezidentą A. Smetoną ir mes tautininkai nutarėm iš ALTO išeiti. Paėmęs sekretoriaus vietą, kai aš iš jos pasitraukiau, Grigaitis ALTą valdė diktatoriškai.

(Kai mes tautininkai anksčiau siūlėm katalikams darbuotis bendrai lietuvybės išlaikymui išeivijoje ir tais reikalais, kuriais galim susitarti, p. Šimutis man pasakė: "Su tautininkais mes katalikai, negalim išvieni dirbti dėl to, kad jūs remiat tautiškas parapijas". Tų parapijų buvo vos dvi ar trys, ir jų "rėmimas" buvo jėper metą kartą ar du kuris tautinis laikraštis įdėdavo žinutę, kai tuo tarpu apie katalikų parapijų veiklą daug daugiau talpindavo. Bet Šimutis pasiimti marksistą Grigaitį, tikėjimo ir bažnyčios niekintoją nuo 1905 metų revoliucijos, buvo visai pakeliui.)

Žinant kad be važinėjimo į Washingtoną ALTas kitokio rimto

darbo neturi, ta darbo sritis privalo būti iš jų trijų nusenusių vyrų globos atimta. Tautininkai dėl to visai nesisielos, jeigu jų atstovas liks "be darbo".

Jų dispozicijai iki šiol pavedami tūkstančiai dolerių privalo būti sulaukyti.

Bet tą gali nulemti tik katalikai, taigi priklausys kokių žygių jie imsis, ir ar šimutis galės nuo Grigaičio kontrolės pasiliuosuoti.

Kelis kartus esu užsiminęs, ir dabar vėl kartuju, kad ALTas privalo būti tik A.L. Bendruomenės politiška komisija, jeigu tokios reikia. Visuomenės aukos turi būti siunčiamos vienam Bendruomenės fondui. Iš Bendruomenės kurioje dirba eilė rinktinų žmonių, privalėtų eiti ir Lietuvos vadavimo akcija, ir lietuvių išeivijos kultūriniai, meniniai ir patriotiniai veiksmai.

Žygius kuriems dabar ALTas dalina pinigus iš surinktų aukų savo nuožiūra, galėtų taip lygiai remti ir palaikyti Bendruomenę. Bendruomenė galėtų išleisti atitinkamą literatūrą angliškam ir gal ispaniškam pasauliui apie Lietuvą ir kitas bolševikų pavergtas tautas.

Pasaka, kad tik ta ALTO "troika" gali Lietuvos reikalus Amerikoje atstovauti, kad ALTą privalo vadovauti tik Amerikos piliečiai, yra jau nudėvėta. Piliečių jau turim daug žymesnių ir sumanesnių už tuos tris senius. Susispietę ir sucentralizavę visą mūsų veiklą Bendruomenėje, tikrai galėtume judinti lietuvišką žemę.

(Bus daugiau)

• Lietuvos partizanų kovų dainos, išleistos Lietuvos Nepriklausomybės Fondo, jau gautos iš ryšklos. Clevelande jas galima gauti pas Vytautą Stuogį — 1198 East 84 St., tel. SW 5-4676; Marijų Blyną — 6823 Bayliss Ave., telef. 361-8165; Vlada Ramanauską — 18310 Marcella Rd., telef. IV 1-6700 ir Dirvoje.

AR TU ESI TAS VYRAS?

1. AR NORI DIRBTI?
2. AR SIEKI SAU IR ŠEIMAI GERESNIŲ GALIMYBIŲ?

Jei esi... Štai puiki proga vyrams, kurie domisi karjera neseniai susikūrusioje organizacijoje. Vienintelis reikalaujama patirtis — sugebėjimas kalbėtis su žmonėmis. Visa kita mes išmokysime. Jei turi iniciatyvą, esi patikimas, gerai atrodąs ir nori pradėti karjerą su didele ateitimi, tai esi žmogus, kurio mes ieškome. Tu turėsi garantuotas pajamas ir daug naudingų privilegijų. Svetimų kalbų mokėjimas yra naudingas mūsų būniui.

SKAMBINK MA 1-9295 ARBA SU 1-3600
PRAŠYK FELIX TUREL

510-40 HANNA BUILDING

Turite daugiau naudos už jūsų pinigus iš pilnutinio gazo namo, taupumu premijuoto namo

Jūs sutaupote virš 75% į mėnesį naudojant modernišką gazu šildymą ir gazo virtuvę. Pritaikant tas sutaupas jūsų paskolos mokėjimams, jums suteikiama proga įsigyti geresnį namą už tą patį mėnesinį mokesčį!

Jūs privalote įsidėmėti dvejopus mokėjimus perkant naują namą:

1. Pirkimo kainą, kuri nusako jūsų paskolos mokėjimo dydį.
2. Mėnesinės išlaidos, nustatytos mokesčių, užlaikymo priemonių ir priežiūros.

Suma tų dviejų išlaidų sudaro jūsų mėnesinę namo išlaikymo sumatą.

Už tai, kad GAZAS KAINUOJA PIGIAU šildymui, vandens šildymui, virimui ir rūbų džiovinimui, namo išlaikymo kaštai taupumu premijuoto namo laikomi iki minimumo. Santaupos virš 75% naudojant gazą reiškia, kad galite išleisti daugiau savo samatoje didesniems skolos atmokėjimams, didesniams, geresniams namui.

Tokių sutaupų, pavyzdžiui, pakaktų įrengimui ištisus metus veikiančiai gazinei oro ventilacijos sistemai jūsų name. Maloni šilima žiemos metu, vėsus gaivinantis patogumas vasaros metu — viskas tik viena gazo ventilacijos sistema.

Dėl to, kad gasas kainuoja pigiau, jūsų pinigai žengia toliau.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Aplankykite taupumu premijuotus namus, statytus vadovaujančių statybininkų, dabar.

Patyręs Patvirtintas Kvalifikuotas

PERRINKITE

**JULIUS J.
PETRASH**

**VALSTYBĖS SENATORIUM
4 METŲ TERMINUI**

DEMOKRATAS

WM. FRIMEL Sec.
Patvirtintas 19611 Moskoka
LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO Cleveland, Ohio

SVARBUS PRANEŠIMAS

Cosmos Parcels Express Corp.

VISIEMS; KURIE SIUNČIA DOVANŲ SIUNTINIUS SAVO DRAUGAMS IR GIMINEMS VIŠOSE SOVIETŲ SĄJUNGOS VIETOSE.

Jūs galite dėti į Jūsų siuntinius vartotus: juvelyrinius išdirbinius, laikrodžius, foto aparatus, rankines siuvas, mašinas, nešiojamas rašomasias mašinėles, medžioklinius šautuvus, amatininkų rankinius įrankius, muzikinius instrumentus, juostelėse užrašytus aparatų — tape records, HI-FI fonografus, tranzistorinius radijo aparatus, dulkių siurblius, 8 mm filmavimo aparatus, — su sąlyga, kad visi išvardintieji daiktai yra gerai stovėję.

MES UŽTIKRINAME JUS MŪSŲ IPRASTU, GREITU, PATIKIMU IR GARANTUOTU PATARNAVIMU VISUOMET.

Mes pranešame savo seniems klientams, o taip pat naujesiems, kuriems mes patarnaujame, kad mūsų firma tęsia siuntinių persiuntimą į Sovietų Sąjungą.

Mes esame įgalioti VNESPASYLTORG testuoti siuntinių siuntimą, ir mes garantuojame, kad siuntiniai bus pristatyti ir labai skubiai.

Visi mūsų skyriai turi didelį pasirinkimą siuntiniams reikmenų (audinių, odų ir t.t.) labai prienamomis kainomis.

Visi mūsų skyriai suminėti žemiau kuo geriausiai jums patarnaus pagal kiekvieno individualius pageidavimus.

NEW YORK 3, N. Y., 39 — 2nd Avenue — Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 11, N. Y., 370 Union Ave., Tel. EV 4-4952
BROOKLYN 7, N. Y., 600 Sutter Avenue — Tel. DI 5-8803
LAKEWOOD, N. J., 126 — 4th Street — Tel. FO 3-8569
PATERSON 1, N. J., 99 Main Street — Tel. MU 4-4619
NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel. LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa., 1015 E. Carson St. — Tel. HU 1-2750
WORCESTER, Mass., 174 Millbury St. — Tel. SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich., 11333 Jos. Campau, Tel. TO 7-1575

CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th St. — Tel. TO 1-1068
CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Ave. — Tel. BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill., 3212 So. Halsted St. — Tel. WA 5-2737
LOS ANGELES 22, Cal., 960 So. Atlantic Blvd. Tel. AN 1-2994

SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter St. — Tel. FI 6-1571
NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Ave. — Tel. BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, Pa., 525 W. Girard Ave. Tel. WA 2-4035

WATERBURY, Conn., 6 John St. — Tel. PLaza 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich., 606 Bridge St. N.W. Tel. GL 8-2256

PASSAIC, N. J., 176 Market Street — Tel. GR 2-6287
DETROIT, Mich., 7300 Michigan Ave. — Tel. VI 1-5355

ATHOL, Mass., 61 Mt. Pleasant St. — Tel. CH 9-6245
VINELAND, N. J., West Landis Ave., Greek Orthodox Club Blvd.

Šis skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.

BOSTON 18, Mass., 271 Shawmut Ave Tel. LI 2-1767

BUFFALO 6, N. Y., --332 Fillmore Ave., Tel. TL 6-2674

HARTFORD, Conn., -- 132 Franklin Ave., Tel. CH 6-4724

VOTE FOR

**JOHN A.
DEMER**

CANDIDATE FOR

JUDGE

COMMON PLEAS COURT

Democratic Primary May 8, 1962

Term Jan. 6, 1963

HAS THE QUALIFICATIONS, ABILITY AND INTEGRITY

Chicagoje buvo suvaidintos "Užgavėnės bendrabutyje ties kreviuoju tiltu". Prieky matomas A. Aglinskas-Kanapis ir F. Sereičikas-Lašininis. Juos stebi: D. Eidimaitė-Dešraitė, V. Žeruolytė-Sviestaitė ir kt. P. Petručio nuotrauka

PHILADELPHIA

Motinos dienos minėjimas

Lietuvių Bendruomenės šeštadieninė mokykla gegužės 13 d., sekmadienį, rengia Motinos dienos minėjimą, kuris prasidės 10:30 val. mišiomis šv. Andriejaus bažnyčioje. Po to, parapijos salėje bus bendri užkandžiai, po kurių bus trumpas tai dienai pritaikytas žodis ir programa, kurią atliks mokyklos mokiniai. Visi maloniai kviečiami dalyvauti pamaldose ir minėjime.

Prie šeštadieninės mokyklos jau yra suorganizuota speciali grupė aukštesniųjų mokyklų (High Schools) lankantiems lietuviams jaunuoliams, kuriems kaip nelankiusiems ar mažai lankiusiems šeštadieninę mokyklą būtų sunku klausyti normalų šeštadi-

ninės aukštesniosios mokyklos kursą. Tos grupės tikslas yra ne tik pagilinti lietuvių kalbos mokėjimą ir duoti daugiau žinių apie Lietuvą, bet drauge ir padėti didžiuliame mieste išsiskleidusiems lietuviams jaunuoliams bent retkarčiais susitikti ir organizuotai veikti.

Grupė vadovauja Teresė Gečiauskienė, Amerikoje baigusi pedagoginius mokslus ir jau mokytojavusi Camdeno, N. J., viešojoje mokykloje. Grupė renkasi kas antrą šeštadienį šv. Andriejaus parapijos mokykloje. Sekantį kartą — balandžio 28 d., 10 val. išrvto. Visi lietuviai jaunuoliai mielai raginami pasinaudoti šia proga.

**Kas Dirvos neskaito
— daug nustoja!**

ELECT

**GEORGE V.
WOODLING**

CANDIDATE FOR

**LIEUTENANT GOVERNOR
REPUBLICAN PRIMARY MAY 8, 1962**

HE WILL SERVE THE OFFICE OF
LIEUTENANT GOVERNOR

FAITHFUL, HONORABLE, AND WITH
INTEGRITY, HE IS AN INTELLIGENT PERSON
WITH AN EXCELLENT BACKGROUND.

**VOTE FOR
GEORGE V. WOODLING**

HARRY E. WORKMAN, Chairman
22077 West Road

**HOUSES
WEAR OUT!**

**REPAIR OR IMPROVE YOURS
WITH A CLEVELAND TRUST LOAN**

The Cleveland Trust Company

70 CONVENIENT, HELPFUL BANKS

EAGLE STAMPS VISAD PADIDINA SANTAUPAS

the **MAY** co's **(4) BASEMENT** stores

DOWNTOWN - HEIGHTS - PARMATOWN - SOUTHGATE

**R. V. D. SIŪLO SKALBK IR DĖVĖK
ILGOMIS RANKOVĖMIS VYRAMS**

**išeiginius
marškinius 3.39**
**KIEKV.
ar 3 už \$10**

Ryškiai baltos oxfordo medžiagos — sauguota apykakle — užverčiamais rankogaliais.
Švelniai užbaigtais šonais medžiagos su pritaikinta apykakle, užverčiamais rankogaliais.
Mėlynos, rudos ar pilkos medžiagos, su pritaikoma apykakle ir užverčiamais rankogaliais.
Švelniai užbaigtos baltos medžiagos su antsiuvu, užverčiamais rankogaliais.
Mėlynos, rudos ar pilkos medžiagos — su antsiuvu, užverčiamais rankogaliais.

Jūsų pasirinkimui iš bet kurio 3 B. V. D. marškinių — \$10.00! Jūsų pasirinkimui iš populiarių stilių šilko ar baltos oxfordo medžiagų! Taip lengvai dėvimi ir prižiūrimi. Galite pats išsiskalbti per 5 minutes, pakabinti ir išdžiovinti. Presto! Ir turite vėl gaivinančius, šviežius marškinius dėvėjimui, beveik be prosu. Sanforizuota medvilnė.

DYDŽIAI: 14½ iki 17; rankovių ilgis: 32 iki 35 grupėse.

B. V. D. — SKALBK IR DĖVĖK VYRŲ APATINIAI BALTINIAI

Skalbk ir dėvėk apatinius marškiniai

Švelnios geros rūšies medvilnės, V ar arčiau apykaklės S-M-L-XL. Pritaikyta pastoviam dydžiui. Niekad neišsitempianti apykaklė.

**Dėžė iš
6 už 5.30 ar
89 c. vienas**

Skalbk ir dėvėk megzto apatinės

Dviguobai storesnė sėdynė, į dvi puses besitempiama. Pastovaus dydžio. Nebijo karščio, elastingas liemuo. Dydžiai nuo 30 iki 44.

**Dėžė iš
6 už 5.30 ar
89 c. vienas**

Skalbk ir dėvėk apatinės

Pilnai sukirpta medžiaga su šilimos nebifančiu elastiku liemeniu. Įvairūs stiliai. Pastovių spalvų. Dydžiai nuo 30 iki 44.

**Dėžė iš
6 už 5.30 ar
89 c. vienas**

Paštu ar telefonu užsakymai priimami... Šaukit CHerry 1-3070

VYRAMS APRŪPINTI SKYRIUS RŪSYJE... THE MAY COMPANY, VISOS 4 KRAUTUVĖS, SOUTHGATE ĮSKAITANT.

GEGUŽĖS 12 d., Clevelande

SLOVENIAN AUDITORIUM, 6417 ST. CLAIR AVE.

DIRVOS PAVASARINIAME KONCERTE - VAKARE

CHICAGOS JAUNIMO CENTRO ANSAMBLIS,

vadovaujamas L. Brazdienės

vaidins

SOFIJOS ČIURLIONIENĖS

4-rių veiksmų pasaką

DVYLIKA BROLIŲ JUODVARNIAIS LAKSČIUSIŲ

Vaidina Alfonsas Brinka, Algimantas Dikinis ir apie 40 kitų artistų ir šokėjų.

Režisuoja ZITA KEVALAITYTĖ-VISOCKIENĖ

Dekoracijos dail. Viktoro Petravičiaus

Po vaidinimo šokiai, grojant Clevelando neolituonų orkestrui.

Veiks turtingas bufetas ir bus kitokių staigmenų.

Bilietai nuo \$3.00 iki \$1.00 jau gaunami Dirvoje.

Protuolis Alf. Brinka ir gudruolis A. Dikinis juokiasi iš senio dervadegio V. Petrausko, A. Gulbinsko nuotrauka

• Aleksas Laikūnas, Clevelande, Dirvos redakcijos pakviestas mielai sutiko būti redakcinės kolegijos nariu. Al. Laikūnas jau nuo 1928 m. reiškėsi tautinės krypties spaudoj. Vokietijoje buvo Mūsų Kelio redaktorium, o prieš emigruojant į JAV, Lietuvos redaktorium.

• Neužmirškite pasukti laikrodžius! Šeštadienio vakare, prieš einant poilsio, laikrodžius reikia pasukti 1 valandą pirmyn. Balandžio 28 ir 29 naktį pereinama į vasaros laiką.

40 SPORTININKŲ VYKSTA CHICAGON

Šį savaitgalį, balandžio 28-29 d. arti 40 Clevelando Žaibo sportininkų vyksta į Chicago, dalyvauti XII-jų Sportinių Žaidynių Krepšinio varžybose.

AR LITUANISTINĖ MOKYKLĄ YRA TIK ŠEIMOS REIKALAS?

Gana dažnai tenka nugirsti nuomonę, kad lituanistinės mokyklos yra šeimų ir rinktyjų tėvų komitetų bei mokytojų reikalas, kad žmonėms, mokyklinio amžiaus vaikų neturintiems, nėra ko rūpintis tų mokyklų darbu bei jų išlaikymu.

Ši nuomonė yra liekana mūsų laisvosios valstybės laikų galvojimo. Tada turėjom švietimo ministeriją, mokyklų inspektorius, valstybės valdybas — kurios rūpinosi mokyklų statyba, mokytojų kadrais ir darbo priežiūra. Eilinio gė piliečio pareigos tebuvo sąžiningas

Žaibas bus atstovaujamas su 5 komandomis: Vyrų, jaunių A kl., jaunių B kl., moterų ir mergaičių.

Visos komandos vyksta beveik stipriausiose sudėtyse ir žada būti stiprūs varžovai kiekvienoje klasėje.

Sportininkus lydi J. Kijauskas ir A. Bielskus. Linkėtina sėkmės!

mokesčių mokėjimas, kurio dalis biudžeto kelių tekdamo mokyklų išlaikymui.

Nūnai, gyvenimo sąlygoms visiškai pakitus, vertėtų revizuoti aukščiau pasakytą nuomonę. Tada daryti verčia jau tas faktas, kad lietuviškoji mokykla emigranto likime tampa pirmajam svarbos įstaiga tautinio išlikimo kovoje. Ji yra toji šaka, ant kurios noroms nenoroms turės atsistoti visi: ir ateities lietuviškojo darbo planuotojai, ir organizacijos ir knygų bei laikraščių leidėjai — žodžiu — visa lietuviybės ateitis yra aukštai susieta su jaunosios kartos lietuviškuoju mokymu ir auklėjimu, kurs, kaip gyvenime patiriame, tik mokykloje tėra įmanomas nuosekliai ir

Plytinis 3 miegamųjų, 20 metų senumo, tuščias, didelis gražus sodas, 2 mašinų garažas. Geras gyventi, arba bet kokiam ofisui-kabinetai, naujos parapijos rajone.

Prie E. 185 St. tvarkingas namas, bet tik du miegamieji, arti krautuvų ir susisiekimo.

Geras 2-jų šeimų namas, tarp Haydeno ir Euclido gatvių.

Norintieji pirkti ar parduoti prašome kreiptis į East Shore Realty Juozas Mikonis Realtor 780 E. 185 IV 1-6900 Namų MU 1-2154

DĖMESIO!

Šio mėnesio 29 d., sekmadienį, tarp

2 ir 5 val. po pietų.

Jūs esate kviečiami be jokio iš anksto susitarimo apžiūrėti šią vienos šeimos namą, esantį

1854 Rosemont Rd.

(Tarp Euclid Ave. ir Terrace Rd. ir netoli Lee Rd.). Moderni virtuvė, 4 miegamieji 2-rame aukšte ir 2 kambariai 3-čiame. Gazo šildymas, 2-jų automobilių garažas. Savininkas perkliamas į New Yorką.

Prašo \$17,900. Padarykite pasiūlymą.

J. Širvaitis

WM. T. BYRNE REAL ESTATE

1535 Hayden Ave.

Tel.: įstaigoje — MU 1-6100, namuose KE 1-4080

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos Clevelande ketvirtojo skyriaus mokiniai su mokytoja Butkuvienė.

A. Garlos nuotrauka

sistemiškai vykdyti.

Lietuviškasis solidarumas ir mokyklos reikšmės supratimas ir pripažinimas turėtų tat skatinti visus sąmoningus lietuvius daugiau domėtis mokykla ir ateiti į talką tada, kai išgirstamas kvietimas. Kada medžio šaknys nebeduoda gyvybės sulčių — šaka nudžiūsta ir nulūžta. Kada visuomenės liausis rėmusi mokyklą — ir ji gali sugriūti, o su ja ir mūsų viltys ir planai.

Kiekvienas žinome, kad šeimai auklėjančiai vaikus tenka nešti didžiulę su daug atsakomybės našta; iš jos reikalaujama kelių opai daugiau pastangų, negu normaliose sąlygose gyvenant savame krašte. Šeima, taip kaip ir visa emigrantų karta, randasi mirtiname pavojuje. Ji laukia pagalbos. Ir toji pagalba turi ateiti per visų remiamą lietuviškąją mokyklą. Mokykla — ne vien šeimos reikalas: ji visos mūsų tautos gyvybinis reikalas, kuris turi lygiai rūpėti tiek šei-

mos tėvui — motinai, tiek kaimynui ar giminaičiui viengungiui — kiekvienam broliui lietuviui, kuris dvasia dar nėra savo tautai miręs. Pr. Karalius

Maironio minėjimas

Balandžio 29 d., sekmadienį, Čiurlionio namuose — 10908 Magnolia Dr., Lietuviai Budžiai ruošia mūsų didžiojo poeto Maironio minėjimą. Solistė G. Antanaitytė iš Chicago ir Vyt. Bakūnas dainuos poeto kūrinius. Pianu akompanuos L.

Obelenytė. Vaidinimą "Vytautas pas kryžiuočius" atliks ir poeto kūrinius skaitys jaunimas. Įėjimas nemokamas. Pradžia 3 val. p. p.

HAMILTON

SKAUTISKOS IŠKILMĖS HAMILTONE

Š. m. gegužės 6 d., 11 val. Hamiltone, Ont. bus iškilmingos pamaldos ir "Nemuno" tunto vėliavos šventinimas. Visas organizuotas jaunimas kviečiamas dalyvauti. Vėliavai kūmais suteiko dalyvauti Lietuvos konsulas Toronte su poniu.

Po pamaldų, parapijos salėje trumpa iškilminga sueiga ir šv. Jurgio minėjimas, 3 val. p. p. "L. N." Delta salėje, Maironio minėjimas ir koncertas, kurį atliks daugumoje patys skautai iš Hamiltono. Toronto, Londono ir kitų artimesnių vietovių. Programa papildys sol. V. Verikaitis, padainuodamas keletą Maironio dainų. Vakare, parapijos salėje jaunimui šokiai.

Viso šio pravedimas, neapsieis be išlaidų, bet skautai, nenorėdami nuskriausti senimo, ims tik po 1 dol. į koncertą. (vp)

1962 M. BALANDŽIO MĖN. 28 D. 7 VAL. VAK.

GRAŽIAI ATREMONTUOTOJE

ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE

Į V Y K S

VYSK. M. VALANČIAUS

LITUANISTINĖS MOKYKLOS

VAKARAS-KONCERTAS

Programoje:

1) Čiurlionio Ansamblio moterų choras dirigentas p. A. Mikulskis ir

2) Lithuanistinės mokyklos tautinių šokių grupės, kanklininkų ansamblis ir mokiniai — deklamatoriai ir vaidintojai.

Šokiams gros nuotaikingasis NEOLITHUANŲ orkestras.

Veiks turtingas bufetas, laimėjimai ir kiti įvairumai.

Bilietai — \$1.50, šokiams — \$1.00.

Rengia Mokytojai ir Tėvų Komitetas

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

SAVE BY MAIL POSTAGE PAID BOTH WAYS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue EN 1-1763

936 East 185 St. KE 1-7770

KAS IR KUR?

• Skautų akademikų studijų dienos įvyks Urbanoje, gegužės mėn. 5-6 d.d.

Urbanos skautai akademikai maloniai kviečia gausiai dalyvauti narius ir svečius. Registracija vyksta gegužės 5 d. iš ryto Y. M. C. A. patalpose. Ten pat atvykusieji bus supažindinti su plačia programa, bei nakvynėmis.

• **Ped. Lituanistikos Institute** Chicagoje šiuo metu skaitomi šie kursai: fonetika ir fonologija (prof. dr. Petras Jonikas) ir psichopedagogika (pedagogas Petras Maldeikis). Literatūros bei tautosakos kursas, kurį dėsto lituanistas Domas Velička, baigiamas balandžio 28 d. atitinkamu seminaru, kur bus ryškinama tema "Ugnis ir žemė lietuvių liaudies tikėjimuose". Referatus skaitys studentės Konstancija Petrylaitė ir Zita Acalinaitė. Koreferentės — Danguolė Šukelytė, Teresė Pautienijūtė ir Gražina Bičiūnaitė. Seminaro diskusijos vadovaus stud. Jonas Račkauskas. Seminare kviečiami dalyvauti visi Instituto klausytojai ir kitų aukštųjų mokyklų studentai, šio Instituto dar nelankę. Pradžią — 4 val. p. p.

• **M. Smelstorius**, Clevelande, mokėdamas prenumeratą už Dirvą, įteikė ir \$5.00 auką.

• **Alg. Nasvytis**, mokėdamas prenumeratą už Dirvą, įteikė ir \$5.00 auką.

• **Kęstutis Gaidžiūnas**, buvęs Dirvos bendradarbis, kaip praneša Draugas, "pradėjo bendradarbiauti Drauge. Jaunasis autorius pažadėjo rašyti "kasdienybės kronikas", įvairiom, rimtom ir linksmom temom".

• **Atsiųsta paminėti** Jurgio Gliaudos romanas "Ikaro sonata". Išleido Nidos Knygų Klubas, Londone. Kaina — klubo nariams 1 dol., ne-nariams 1,50 dol.

PRANESIMAS NEOLITHUANAMS

Šių metų gegužės mėn. 19 d. Detroito neolithuanai švenčia 39 metų Korporacijos sukaktuves. Korp! Vyr. Valdyba ragina neolithuanus iš įvairių vietovių gausiai dalyvauti šioje šventėje.

Ta pačia proga yra kviečiamas Detroito visų korp. padalinių valdybų posėdis aktualiams korporacijos reikalams aptarti. Padalinių valdybos arba jų atstovai, atvykę į Detroitą, užsiregistruoja pas kol. J. Gaižutį.

Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

Vaclovas Mažeika ligoninėje

Korp! Neo-Lithuania Vyriausios Valdybos pirmininkas Vaclovas Mažeika praejusią savaitę atsigulė į Presbyterian St. Luke ligoninę peties kaulo operacijai. Linkime greitai pasveikti, kad vėl galėtų įtraukti į korporacijos veiklą.

V. A. R.

NEW YORK

Toronto vyrų kvartetas New Yorke

Šeštadienį, gegužės 5 d., 7:30 val. Webster Manor salėje įvyks seniai lauktas Toronto vyrų kvarteto koncertas. Koncerto programą sudarys lietuviškos dainos, ir tarptautinių klasikų bei lengvesnio pobūdžio dainelės. Girdėsime švedo, šimkaus, Budriūno, Petrausko ir Kačanausko kompozicijas, gi iš kitataučių kompozitorių pažymėtini F. Schubert, G. Bizet, R. Rogers, O. Speaks, S. Cardillo ir kt. Šalia kvarteto dainų solo partijas išpildys kvarteto nariai R. Strimaitis ir H. Rožaitis. Kvartetui vadovauja muz. Stasys Gailevičius.

Koncerto rengėjai — Akademinių Skautų Sąjūdžio New Yorko skyrius —

Rochesterio Bendruomenės Choras, Jono Adomaičio vadovaujamas, kurio koncertas įvyks balandžio 28 d. Rochester, N.Y.

kviečia visą New Yorko ir apylinkės lietuvių visuomenę šiame koncerte dalyvauti. Kadangi salėje vietos bus numeruotos, kviečiame bilietus įsigyti iš anksto Brooklyno Piliečių klube, Atletų klube, Ginkų krautuėje, Andriūšio įstaigoje arba pas A. S. S. narius. Po koncerto bus šokiai, grojant Jurgio Vedegio orkestrui. Šokiams staliukus prašoma iš anksto rezervuoti pas Algį Šetiką, Virginija 6-1957.

Koncerto vieta — Webster Manor (šalia Webster Hall), 125 E 11 St., New York City.

LIETUVIŲ AKADEMINIS JAUNIMAS

RYTEI II. SPINGYTEI studijuojančiai Pittsburgho universitete paskirta 1,000 dolerių Vira & Heinz stipendija, kaip vienai iš gabiausių universiteto studentė. Rytė Spingytė ir praity yra laimėjusi keletą stipendijų. Ji turėjo keturių metų senatoriaus stipendiją už konkursinį rašinį apie JAV demokratiją. Du kartu laimėjo universiteto skirtą Gillespie Award ir dabar gavo Vira & Heinz stipendiją, kuri jai leis Bonnos ir Hamburgo universitetuose studijuoti germanistiką.

Rytė universitete studijuoja pedagogiką ir jos pasirinktos pagrindinės kalbos yra anglų ir vokiečių. 1963 metais užbaigusi mokslą žada ir toliau lankyti universitetą ir ruoštis magistro laipsniui.

Rytė universitete priklauso Lietuvių Kambario komitetui ir yra lietuvių kalbos sekretorė. Ji taip pat priklauso Quo Vadis Honorary Society ir šiais metais išrinkta vicepirmininke. Ji yra Pitt News (universiteto laikraščio) reporterė, publicity chairman ir Junior Mentor.

LB ATSIŠAUKIMAS KREPŠINIO PIRMENYBIŲ CHICAGOJE PROGA

XII-jų Šiaurės Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių krepšinio pirmenybės šiais metais įvyksta Chicagoje balandžio 28-29 dienomis. Pakviesta jas globoti, LB Chicago apygarda ėmėsi šios pareigos su džiaugsmu. Taip pat ir įmanoma materialinė parama buvo suteikta su malonumu. Tačiau LB Chicago apygardos valdyba skaito pareigą dar kreiptis viešu atsišaukimu į Chicago lietuvių visuomenę, prašydama ypatingos moralinės paramos šiam sportiniam įvykiui ir konkrečios dėmesio pareiškimo, kuo gausiausiai pirmenybėse apsilankant.

"Jaunimas - mūsų ateitis" yra ne obalsis ar kuri nors ideologinė tiesa. Tai yra realybė, nuo kurios priklausys ir kuri apivaldins viską, ką lietuviuose kūrė ar kuria įvairius amžių suaugusiųjų kartos. Kas sėjo ar sėja grūdą, privalo rūpintis ir derliumi, nes ir visuomenės gyvenime sėja yra tik pradžia, bet ne pabaiga.

Chicagoje įvykstančios Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio pirmenybės yra viena iš tokios sėjos pasėkų. Atitinkamą grūdą sėjo šiame krašte gimusieji ar naujai atvykę vyresnieji lietuvių sportininkai. Jaunimas jų pavyzdžiu pasekė, ir jaunatvės entuziazmas suves Chicago iš Kanados ir visų JAV-ų virš 30 krepšinio komandų.

Jei pirmenybėse bus užpildyta tik varžybų aikštė, o žiūrovų vietos liks tuščios ar apitušės, suvažiuavęs jaunimas liks apvilnas. Jei pirmenybės sutrauks gausius žiūrovų būrius, aktyvūs pirmenybių dalyviai išsiveš netik sportinius įspūdžius, bet, kas būtų daug svarbiau, gilaus lietuviško solidarumo ir meilės savam jaunimui pajutimą.

LB Chicago apygardos valdyba prašo tos meilės ir dėmesio. Mes kviečiame visą Chicago lietuvių visuomenę atsilankyti į krepšinio pirmenybes ir gausiu dalyvavimu išreikšti savo susidomėjimą jaunimo pastangomis. Tai būtų pagerbimas, bet drauge ir mylinčios širdies priminimas, jog platus visuomenės dėmesys skiriamas tiems, iš kurių lietuviškos pareigos atlikimo laukiam ir po krepšinio pirmenybių.

Tad visi į Š. Amerikos lietuvių krepšinio pirmenybes!

LB Chicago apygardos valdyba

Krepšinio pirmenybių Chicagoje rengimo komiteto dalis narių. Pirmoj eilėj iš kairės: K. Pudymaitis, A. Maskoliūnas, J. Ilčiukas, J. Degutis. Antroj eilėj: Z. Žiupsnys, V. Grybauskas, Z. Degutis ir V. Motušis.

P. Petručio nuotrauka

BOSTONO LIETUVIŲ ŽINIOS

Tūkstančiai plojo šokėjams

Onos Ivaškienės Lietuvių Tautinių šokių sambūris balandžio 12 ir 14 d. N. Anglijoje davė du tautinių šokių koncertus. Pirmąjį Springfield kolegijoje, kur dalyvavo daug profesorių ir studentų, o antrąjį Bridgewater. Programoje dalyvavo 10 tautų. Kai baigė lietuviai paskutinįjį šokį, visa publika, kurios buvo keli tūkstančiai, atsistojusi, orkestras bugnams pritariant, plojo keletą minučių. Tokio didelio įvertinimo nusipelnė mūsų tautinių šokių šokėjai. Sėkmės jiems ir ateity!

Juozas Bačiūnas

vykdamas į New Yorką išleisti Europos grįžtančio V. Banaičio, buvo sustojęs Bostone. Čia Tautinės S-gos nariams padarė pranešimą apie ALTO ir L. B-nės reikalus bei apie būtinumą ALTą reorganizuoti. Taip pat pasakė savo nuomonę apie Dirvos redakcijos pasikeitimą.

Kompoz. J. Gaidelio

mišrus choras gegužės mėn. 20 d. rengia metinį koncertą. Programoje "Kantata apie Lietuvą". Muzika kompozitoriaus Gaidelio, žodžiai St. Santvaro.

Jono Kasmausko

vardadienį rengia atžymėti ALT S-gos skyrius birželio mėn. 22 d. Ta proga, su atitinkamom apeigom bus atžymėta ir Sąjungos namų skolų apmokėjimas.

Akademinių jaunimo šventė

Birželio mėn. 9 d. Korp! Neo-Lithuania rengia jaunimo šventę — Finis Semestri. Šventė įvyks So. Bostono Liet. Pil. Dr-jos sa-

ROCHESTERIO CHORO KONCERTAS

Š. m. balandžio 28 d., šeštadienį, 7:30 val., parapijos salėje, Rochesterio Bendruomenės Choras ir tautinių šokių grupė ruošia didelį povelykinį dainų ir šokių vakarą. Choras, kuriam dabar vadovauja Jonas Adomaitis, žada patiekti visiškai naują repertuarą. Aplamai, Bendruomenės choras, kuris nuo 1949 m. jau turėjo virš 50 viešų pasirodymų čia ir Kanadoje, paskutinio vadovo J. Adomaičio pastangomis, rodo didelę pažangą ir šio koncerto visi su nekantrumu laukia.

Po koncerto bus šokiai, turtingas bufetas, loterija ir daug kitų linksmybių. Kviečiami visi Rochesterio ir apylinkių lietuviai kuo gausiausiai tame koncerte dalyvauti.

lėje. Programa bus labai įvairi. Ją išpildys mūsų akademikai. Po programos vaisės ir šokiai.

Prašome tą dieną kitas akademines grupes nerengti panašių subuvimų.

Nemuno Uosto ir stovyklavietės atidarymas

Jūrų skautų Nemuno Uosto ir saloje stovyklavietės atidarymas įvyks birželio mėnesio pabaigoje. Uosto globėjai — tėvai pradėjo stovyklavietės įrengimo darbus.

Rengiama maudymosi — vandens sporto vieta, šokiui į vandenį tiltai, plaukimo takai, sporto aikštės. Gražiausioje salos aukštumoje įrengiama iškilmų ir vėliavų pakėlimo aikštė. Prie vandens rengiama virtuvėlė bei kiti būtiniausi pastatai. Išilgai salą aukštai panoramoje bus išrikiuotos palapinės. Jau įrengta į salą įsikėlimo vieta. Pats Nemuno uostas pilnai parengtas jūrų skautų išplaukimui į vandenį. Šiuo metu Uoste jau stovi keturi jūrų skautų laivai. Inž. E. Manomaitis, didelis skautų rėmėjas, sudarė stovyklavietės planą. Eduardas Eitas, kuris padarė morzės aparatūrą, rengia planus salos apšvietimui. Vietoje elektros nėra.

DETROIT

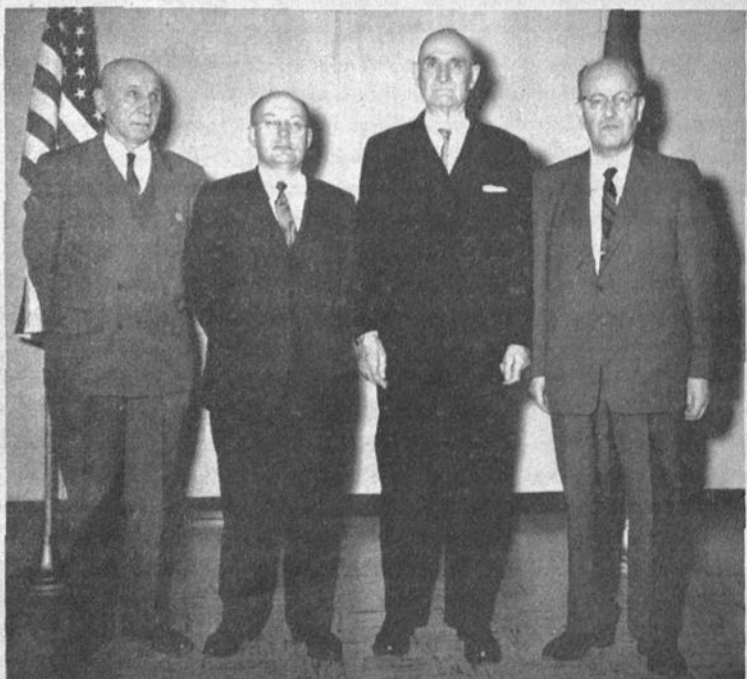
Balfo žinios

Š. m. balandžio mėn. 15 d. išrinktosios Balfo 76-to skyriaus valdybos nariai pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirm. — K. Račkauskas, vicepirm. — dr. B. Gruzdienė, V. Kriaučiūnas ir A. Šukienė, sekr. — V. Staškus, fin. sekr. — Č. Šadeika, izd. — V. Viskantas, narys — V. Čižauskas.

Valdyba

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Chicagoje jau keli metai gražiai veikia panevėziečių klubas, vadovaujamas dr. S. Biežio. Klubas leidžia plačios apimties Panevėžio monografiją. Visais leidinio reikalais prašoma kreiptis: A. Vadopalas, 1647 S. California Ave., Chicago 8, Ill. Nuotraukoje monografijos redakcinė komisija. Iš kairės: P. Žilys, J. Masiulionis, prof. A. Rukuiža ir A. Vadopalas.

P. Petručio nuotrauka

ZIGMA JONYNA Chertone, gimtadienio proga nuoširdžiai sveikina

Bartų ir Pulkaunų šeimos

1961. V. I.

"Praeis jaunystės dienos,

nuvys žalia ramunė..." Atsineškit savo lietuvišką plokštelę - nebepažinsit jos, kai pagrosim geru vokišku aparatu. Gradinsko TV, radijų, patefonų ir oro vėsinatuvų krautuvė, 2512 W 47th ST., Chicago, Ill., FR 6-1998